

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11.842, Praha číslo
78.180, Wien št. 105.241.

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

JUTRO

Poljska in rumunska pogajanja z Rusijo

Rumunski načrt za zaključitev pogodbe o nenapadanju z Rusijo — Potovanje rumunskega zunanjega ministra v Varšavo

Bukarešta, 30. decembra. AA. Glede pakta o nenapadanju med Poljsko, Rumunijo in Rusijo se doznava, da se ima skleniti za dobo treh let, nakar se lahko obnovi. Definitivno se bo vedelo o možnosti sklenitve tega pakta šele po obisku rumunskega zunanjega ministra Chiške v Varšavi dne 8. januarja, ko bodo v vseh podrobnostih proučene možnosti, ali naj se sklene generalni pakt med Poljsko, Rumunijo in baltskimi državami, ali pa več ločenih paktov med temi državami in Rusijo. Rumunski listi izražajo nado, da bi se pogajanja za sklenitev takega pakta ugodno končala.

Bukarešta, 30. decembra. sg. Zunanje ministrstvo je izdalo obznanje, po katerem stremi Rumunija v zvezi s predlogom o zaključitvi nenapadalne pogodbe med Francijo in Rusijo, tudi po zaključitvi ekvivalentne pogodbe med Poljsko in Rusijo. Rumunija in Rusija sta pričeli zaradi tega razmišljati o možnosti tozadevnih pogajanj. Po tukajšnjih informacijah bi bila podlaga za taka poljsko-rumunska pogajanja naslednja: Rusija sklene z vsemi svojimi sosedi pogodbo, v kateri se bodo pogodbenice medsebojno obvezale, da za izpremembo mej, kakršne bodo v trenutku, ko bo ta pogodba podpisana, ne bodo uporabi-

le sile. To formulo je predlagala Rusija in Poljska jo je sprejela, dasi neposredno ne pomeni priznanja sedanjih mej izključuje vsaj vojno kot sredstvo za izpremembo na mejah. Ta formula lahko zadovolji Rumunijo, ki gleda na vprašanja Besarabije. Pogodba bo baje sklenjena za dobo treh let s pravico nadaljnega podaljšanja.

Pariz, 30. decembra. č. Pariški listi so objavili vest iz Bukarešte, da se bo v kratkem sklenila rusko-poljsko-rumunska pogodba o nenapadanju. S tem v zvezi bo zunanji minister Ghika 17. januarja odpotoval v Varšavo. Po vestih iz Varšave je se prežgodaj govoriti o zaključitvi te pogodbe. Pri pogajanjih so uređili sicer že vsa najvažnejša vprašanja, vendar pa s tem ni dano jamstvo, da se bo sporazum res sklenil. Če pride do sporazuma, ga bodo podpisali ali v Moskvi ali v Varšavi ali v Rigi.

V listu »Echo de Paris« obojsa politični publicist Pertinax politiko Zaleskega in Ghike, češ da hočeta na račun boljševiške nevarnosti utrditi položaj svojih držav na pram Nemčiji in Madžarski. Pertinax kritizira tudi politiko Madžarske na račun Rumuniji (sestane kralja Karola z grofom Bethlenom) in Rumunije na račun Nemčiji (rumunsko-nemška trgovinska pogodba).

Priprave za razorožitveno konferenco

Sestanek voditeljev druge socialistične internacionale s Hendersonom
Sestava ameriške delegacije

Pariz, 30. decembra. d. Po londonskih vestih vrši druga internacionala velike priprave za bližnjo razorožitveno konferenco. Za prihodnje dni pričakujejo v Londonu zastopnika nemških socialistov demokratov Breitscheida, zastopnika francoskih socialistov Leona Bluma in glavnega tajnika strokovne internacionale Jonhauxa, ki bodo stopili v stike s predsednikom razorožitvene konference Hendersonom, ki se je že vrnil v London pretekli ponedeljek iz Cannes. Tudi glavni tajnik Društva narodov Eric Drummond prispe prihodnje dni v London, da se razgovori s Hendersonom o pripravah za razorožitveno konferenco. Kakor javlja »Matine« je izjavil Henderson pred odhodom iz Cannes, da mu o kakršnikoli nameri angleške vlade, ki bi stremela po odgoditvi razorožitvene konference, ni nič znano.

Zeneva, 30. decembra. AA. Ameriška vlada je poslala generalnemu tajniku DN seznam članov ameriške delegacije na razorožitveni konferenci. Šef delegacije bo ge-

neral Dawes, veleposlanik v Londonu, delegati pa zg. Gibson, poslanik v Bruslju, senator Claude Swanson in Norman Davis, finančno ekspertka miss Mary Wooley, namestnik pa Wilson, poslanik v Bernu. Razen tega bodo v delegaciji svetovalci mornarškega in vojaškega ministrstva in 7 tehničnih svetovalcev iz teh dveh ministrstev.

London, 30. decembra. AA. Profesor Gilbert Murray je včeraj na angleško-francoski dijaški konferenci v Londonu naglašal, da Evropa toliko časa ne bo varna, dokler se ne bo razorožila.

»Imamo brez dvoma,« je nadaljeval »moralna jamstva proti zračni vojni, ne pa materialnih. Vi lahko porušite London, mi pa Pariz in mihi ne morete tega zabraniti. Celo Nemčija, ki nima vojaških letal, ima dovolj trgovskih, da uniči Pariz z bombami. Prvi korak k materialni varnosti je, da se preprosto vsako vojaško letalstvo in internacionalizacijo mednarodne zrakoplovne družbe.

Madžarski glasovi za zblizanje s sosedi

Gospodarsko sodelovanje Češkoslovaške in Madžarske je mogoče le brez političnih koncesij

Praga, 30. decembra. d. »Prager Presse« objavlja daljši članek o razmerju med Češkoslovaško in Madžarsko, navajajoč zlasti razne glasove v zadnjem času, ki govorijo o potrebi srednjeevropskega sodelovanja. Tako so se na Madžarskem pojavili glasovi za zblizanje s sosedi, zlasti pa s Češkoslovaško, ne samo med obojestransko, temveč tudi v vladnih krogih, na levi in na desni.

Nočemo trditi, naglašajo list, da slova vsi Madžarska vsaj v gospodarskem smislu na nova pota ali da stojimo morda že na pragu novega razvoja v srednji Evropi. To bi bilo pretiravanje. Brez dvoma so tudi na Madžarskem direktni nasprotniki srednjeevropskega sodelovanja in zblizanja s sosedi. Nobenega dvoma ni, da kaže oficijelna, vladna Madžarska, ki jo predstavlja ministrski predsednik in zunanji minister, kljub vsem parlamentarnim izjavam in pozivom ostentativni mir. Ministrski predsednik grof Karolyi se je v svoji oficijelni izjavi v parlamentu omeil zgolj na trditve, da stremi Madžarska po ohranitvi dobrega razmerja s sosedi in izpolnitvi gospodarskih zvez z njimi, ne da bi to svojo izjavo točneje preciziral. Čeprav bi morla njegova izjava zbuditi gotovo upanje, da so oficijelni krogi naklonjeni misli srednjeevropskega gospodarskega sodelovanja, vendar pa je

poskrbel bivši ministrski predsednik Bethlen, ki je še vedno predsednik vladne stranke in torej najvažnejši politični činitelj oficijelne Madžarske, da se je to unanije ubilo. Enostravno je izjavil, da je sporazum s sosedi mogoč le, če »pride do pobude z druge strani in če se ne razčisti samo vprašanja, ki obstoje med nami in našimi sosedi, temveč se omogoči tudi narodnim interesom Madžarske primerna rešitev.« Tako zvani narodni interesi Madžarske so seveda pojem, pod katerim si Madžari predstavljajo vedno le revizijo trianonske mirovne pogodbe in zadovoljitev nacionalističnih teritorialnih zahtev. Taki politični pogoji predstavljajo zato odklonitev gospodarskega sporazuma in sodelovanja ter zapiranje očij pred realnostjo težke krize. Ta orientacija obstoja na Madžarskem od prevrata in zato ne vzbuja presenečenja, če se doslej še ni mogla popolnoma premagati. Novost je, da se na Madžarskem pojavljajo močne struje, ki so odločno za to, da bi sedanja madžarska politika krenila druga pota. Vprašanje notranje — političnega razvoja Madžarske je torej, kdaj bodo prevladale te struje. Češkoslovaška je imela vedno dobro voljo za direktno lojalno gospodarsko sodelovanje z Madžarsko ne glede na politična nasprotstva in razlike.

Brezposelnost v Ameriki

Napadi na vlake v Rumuniji
Bukarešta, 30. dec. g. Na železniški progi Bukarešta-Constanco so v bližini postaje Palas razbojniki napadli tovorni vlak ter pričeli nanj streljati. Ker je bilo oboje vlaka oboroženo, jih je odbilo. Razbojniki so pobegnili v pripravljenih avtomobilih. Skoraj ob istem času so banditi napadli pri Jassey osebnih vlakov. Orožniški oddelek, ki je bil v vlaku, je odgovoril a streli ter razbil tri bandite. Kljub temu jim je uspelo pobegniti. Tudi ti so imeli pripravljene avtomobile, ki pa so jih morali pustiti v rokah orožnikov.

Dividenda francoske Narodne banke

Pariz, 30. decembra. Upravni svet francoske narodne banke je predlagal za drugo polletje letošnjega leta izplačilo dividende v višini 150 frankov. V prvem polletju letošnjega leta je znašala dividenda 235 frankov, v drugem polletju lanskega leta pa 286 frankov.

Bankrot mesta Steyr

Dunaj, 20. decembra. č. Mesto Steyr namerava napovedati bankrot. Na občinski seji, ki je trajala vso noč, so sklenili ustaviti obratovanje vseh javnih podjetij, javno razsvetljavo in vsa javna dela. Občinski svet je obenem podal ostavko. Vladi so sporočili, naj pošlje komisijo, da prevzame upravno oblast v mestu.

JUGOSLAVIJA IN REPARACIJE

Naša država slej ko prej odklanja Hoovrov moratorij in vztraja na ohranitvi Youngovega načrta

Beograd, 30. decembra p. Dne 20. januarja se sestane v Lausannu reparacijska konferenca vlad, na kateri se imajo rešiti mnoga važna vprašanja odločilnega pomena za bodoči razvoj mednarodnega gospodarstva. Važno je glede ureditve reparacijskega vprašanja dejstvo, da odklanjajo Zedinjene države vsako zvezo med reparacijami in vojnimi dolgovi. Znano je, da ima naša država prejeti od Nemčije na račun reparacij 79.600.000 zlatih mark na leto, kar predstavlja nad eno milijardo dinarjev. Naša država ni pristala na Hoovrov predlog za moratorij Nemčiji. Vprašanje izplačila nemških reparacij naši državi je torej ostalo odprto ter se ne more rešiti brez našega pristanka. Jugoslavija zahteva slej ko prej, da se mora izvršiti Youngov načrt. Banka za mednarodna plačila v Baslu ni dobila našega pooblastila, da sme razdeliti naše dolžnike, Nemčijo in ostale države za dolžne vsote, kakor so to storile druge države, zaradi česar je naš pravni položaj še vedno čvrst, kakor je bil prvega dne, ko se je sprožilo to vprašanje.

Hoovrov načrt je razmeroma najbolj zadel našo državo, ker obstoja poleg velike krize, ki nas je prizadela zlasti kot agrarno državo, tudi velika razlika med našimi vojnimi dolgovi, na račun katerih imamo plačati 150 milijonov dinarjev na leto in reparacijami, pri katerih izgubimo po Hoovrovem načrtu eno milijardo.

Tudi glede vprašanja vzhodnih reparacij, ki se ima prav tako rešiti meseca januarja v Londonu, je naše stališče znano. Mi zahtevamo, da se nam izplača tudi ta dolg, ker smo pripravljene izpolniti obveznosti ter zadostiti zahtevam, ki jih imajo drugi proti nam. Če pristanemo na nov moratorij za nemške reparacije na podlagi Youngovega načrta in na pobudo Nemčije, bi prišla v postev ustanovitve garancijskega fonda, iz katerega se nam ima izplačati na račun reparacij primerna vsota, kakor to določa Youngov načrt.

Vse kaže, da želi poleg Francije in Anglije sedaj tudi Italija ohranitev Youngovega načrta. Zaradi česar moremo upati na skorajšnjo praktično rešitev reparacijskega vprašanja. Mi stojimo na stališču, da moramo biti prisotni pri razpravi o našem deležu reparacij, da vzajemno sodelujemo pri tej razpravi in da se morajo naše upravičene zahteve zadovoljiti.

Ali bo Jugoslavija povabljen na reparacijsko konferenco?

Beograd, 30. decembra. r. Današnja »Politika« se bavi v uvodniku s stališčem in položajem naše države glede reparacijskega problema ter piše med drugim:

»Poročilo odbora ekspertov, izdelano meseca avgusta na konferenci v Londonu glede uveljavljanja Hoovrovega predloga o enoletnem moratoriju za nemške reparacije, so podpisale vse vlade razen naše. Glede vzhodnih reparacij ni podoben poročila nob a zainteresiranih držav in tudi ne naša, čeprav na končno ureditev grško-bolgarskega spora o konvenciji Molov-Kafandaris. Naša država je načelno odklonila Hoovrov moratorij in vztraja na tem svojem stališču tudi še v nadalje. Pravilnost našega stališča je potrdil tudi posvetovalni odbor v Baslu, ugotovljajoč, da se ne sme pustiti iz vida, da mora imeti vsaka olajšava na korist države dolžnice, ki ne more prenašati bremena gotovih plačil, za posledico prenos tega bremena na eno izmed držav upnic, ki prav tako ne bo mogla prenesti tega bremena, unočevaloč, da ima tudi sama dolgove. Naš izjemni položaj glede reparacij je potrdil v ostalem več meseca avgusta odbor ekspertov, ki je o tem podal naslednjo izjavo:

»Jugoslovenska vlada nas le obvestila, da ji primaša odgovilne reparacijskih plačil veliko žrtve tako za proračun jugoslovenske vlade kakor tudi za sredstva v tujih valutah jugoslovenske Narodne banke ter da le ta žrtve razmeroma večja, kakor žrtve katerikoli druge države-upnice. Mi smo pizljivo proučili dejstva, ki so jih navedli jugoslovenski zastopniki in v polnem obsegu priznavamo upravičenost navedenih argumentov.

Kljub vsemu temu pa položaj vse do danes ni razčiščen. Naravna posledica naše odklonitve Hoovrovega moratorija bi bila, da mi še nadalje plačujemo naše vojne dolgove Ameriki, Angliji in Franciji in še bolj logična posledica bo morala biti, da bi nam B. ka za mednarodna plačila izplačala dolžni delež iz reparacijskega fonda. Znano pa je, da nam do danes ni bila izplačana niti ena reparacijska anuiteta. Očividno je, da je to postopanje Banke za mednarodna plačila popolnoma arbitrarno, ker mi nismo pooblastili niti te banke niti katekoleli izmed ostalih držav, da nam ne plačajo dolžnih reparacij, tem manj ker je bilo z naše strani izrecno izjavljeno, da smo pripravljene v dobi Hoovrovega moratorija še nadalje plačevati svoje vojne dolgove.

Poleg izjave ameriškega kongresa, ki je odklonil revizijo vojnih dolgov, bi se dalo iz pisanja angleškega in italijanskega tiska sklepati, da se tudi ti dve državi v-

četa k ohranitvi Youngovega načrta. Za Francijo je znano, da že od vsega začetka vztraja na Youngovem načrtu. Če se bo to razpoloženje večine prizadetih vlad uveljavilo tudi na bodoči reparacijski konferenci in če se ohranilo načela Youngovega načrta, potem bomo naposled tudi mi prišli do svojih pravic.

Odprto pa je še vprašanje, ali bo naša država zastopana po svojih delegatih na bodoči reparacijski konferenci. Youngov načrt vsebuje med drugim določbo, da je odločitev konference glavnih zaveznih držav in Belgije merodajna tudi za vse druge prizadete države. Zato nastala vprašanje, ali bo naša država sploh pozvana na to za nas tako važno in morda usodno konferenco ali pa se bo o naših življenjskih intereseh sklenalo brez nas. Mislimo pa, da se ta določba Youngovega načrta ne sme vzeti dobesedno, ako se želi doseči pravilna rešitev celokupnega reparacijskega problema.

Proučevanje baselskega poročila

London, 30. dec. AA. Delegat angleške vlade Leithross bo v četrtek odpotoval v Pariz da obnovi pogajanja s francoskim finančnim ministrstvom, ki so bila prekinjena pred božičnimi prazniki. Razgovori se bodo nanašali na poročilo baselskega odbora, ki ga proučujejo sedaj tako strokovnjaki v Londonu kakor francoski strokovnjaki v Parizu. O vsebini teh pogajanj so tukajšnji vladni krogi močno rezervirani, vendar na ujanjo, da bodo zaključena s solojnim sporazumom med francoskimi in angleškimi finančnimi strokovnjaki.

Tukajšnji vladni krogi so na drugi strani mnenja, da je stališče, ki ga je zavzel ameriški kongres, zelo neslabalo možnost končne rešitve reparacijskega vprašanja in da bo zato Anglija lahko podpisala le negotovo začasno ureditev. Po mnenju teh krogov je baselski odbor za nadaljevanje Hoovrovega moratorija. S tem je izgubilo dokaj svoje ostrine svojo vprašanje o prvenstvu zasebnih dolgov pred političnimi dolgi. Zato med stališčem Pariza in Londona tudi ni več prvotnih razlik v vprašanju zasebnih dolgov. Sporazum med Anglijo in Francijo bo dosežen v okviru Youngovega načrta.

Vladni krogi so rezervirani tudi glede stališča, ki ga naj zavzame Italija in Anglija na pram Zedinjenim državam. To vprašanje je zelo kočljivo in je zato treba previdnega ravnanja.

Angleško-francoski sporazum

Pariz, 30. decembra. č. »Echo de Paris« poroča, da razpolaga z dobrimi podatki o pogajanjih angleških in francoskih strokovnjakov v zadevi reparacij in vojnih dolgov. List je te podatke dobil iz angleškega vira. Francoski in angleški strokovnjaki so se baje sporazumeli o reparacijah in vojnih dolgovih. Določili so, da bodo zastopali skupno stališče, naj se Nemčiji dovoli moratorij za dobo treh let in sicer le za nezavarovani del reparacij. Zavarovani del reparacij bo Nemčija sicer plačala banki za mednarodna plačila, vendar pa bo Francija te reparacije takoj vrnila Nemčiji v obliki posojila nemškimi državnim železnicam. Poleg tega bo Nemčija plačala le majhen del reparacij in natura. Po treh letih bi se na novo določila plačilna sposobnost Nemčije. Glede kratkoročnih nemških kreditov so sklenili, da se bodo sporazumeli na eni strani z zastopniki Nemčije, na drugi strani pa z zastopniki angleških, francoskih, ameriških in nevtralnih bank.

London, 30. decembra. n. »Daily Herald« je objavil slično poročilo kakor pariški »Echo de Paris«. List pravi, da so angleški in francoski strokovnjaki dogovorili v zadevi reparacij in vojnih dolgov sporazum, po katerem dobi Nemčija moratorij za dobo treh let za svoje nezavarovane reparacije, zavarovani del reparacij pa bo plačala efektivno mednarodni banki za plačila, ki ga bo Nemčiji zopet vrnila v obliki posojila. Strokovnjaki so poleg tega še sklenili, da na reparacijski konferenci ne bodo razpravljali o vprašanju zlasti in ogleh vprašanjih.

Berlin, 30. decembra. a. Pariške vesti o načrtu triletnega reparacijskega moratorija za Nemčijo so tukaj sprejele z živahnim zanimanjem. Nemčija glede tega sedaj najbrže ne bo zavzela stališča, temveč šele pozneje, ko bo znan točen predlog, kar pa najbrže ne bo pred pričetkom reparacijske konference.

Italijanski načrt

Rim, 30. decembra. č. »Tribuna« je objavila nov predlog o rešitvi reparacijskega problema. List ugotavlja, da je ameriška vlada po zakonu dolžna odplačevati z denarjem, ki ga dobi od svojih vojnih dolžnikov, tako zvano ameriško notranje osvobodilno posojilo. To posojilo je 31. avgusta l. 1919 doseglo višino 26.596.171.698 zlatih dolarjev, dne 1. januarja l. 1929 pa je znašalo samo še 16.300.991.501 dolar. V 10. letih je potemtakem Amerika znižala svoj notranji osvobodilni dolg za več ko 10 milijard ter ga bo torej v 17 letih ocela izplačala. Na drugi strani bodo morali njeni vojni dolžniki plačevati še nadaljnjih 40 let amortizacijske deleže za povračilo svojih dolgov. Dobro bi bilo če bi Amerika po preteku 17 let, ko bo že amortizirala ves svoj notranji dolg, popustila in se odpovedala nadaljnjim vojnim

dolgovom antante. Mogoče bi bilo celo z velikim mednarodnim posojilom mobilizirati kapital in epraviti v sklad nemške dolgove z ameriškimi, tako da bi imela Amerika jamstvo, da bo lahko vrnila svoj notranji dolg na eni strani in da se bodo na drugi strani olajšale težave dožnikov ter odredil položaj Nemčije.

Ameriški predlog

New York, 30. decembra. č. »New York Herald Tribune« je objavila v vprašanju reparacij predlog, po katerem naj bi se zastopniki evropskih držav med seboj sporazumeli glede plačevanja reparacij oziroma vojnih dolgov. Svoje sklepe naj bi v obliki ultimativne note predložili vladni Zedinjenih držav. Tako bi postavili washingtonsko vlado in kongres pred dejstvo, ki bi ga bilo le težko mogoče izpremeniti.

New York, 30. decembra. AA. Finančni krogi niso iznenadili evropske kritike postopanja Zedinjenih držav, ki odklanjajo črtanje vojnih dolgov. Zaradi teh kritik so tukajšnji finančni krogi postali samo še bolj samozavestni. Wallstreet je mnenja, da se bošta Francija in Anglija sporazumeli o reparacijah v teku prihodnjih dveh mesecev. Nekateri bančniški zagovorniki stališče, naj se Zedinjene države desinteresirajo na notranjih sporih Evrope, ker se bodo sami od sebe ublažili in poravnali, ko bo Evropa prišla k zavesti. Navzlic temu Zedinjene države ne smajo zavirati gospodarske obnove sveta. Rešitev sedanjih, dokaj zanetljivih vprašanj pa ni nemogoča, če bodo zainteresirani narodi iskali leka v mednarodnem sodelovanju.

Reparacijska konferenca bo v Lausanni

London, 30. dec. AA. Zunanje ministrstvo je poslalo tajništvo Društva narodov dopis, v katerem navaja, da se bo svet DN moral sestati v Zenevi zadnje dni januarja in da bo razorožitvena konferenca odprta 2. februarja istotam. Zato bi po mnenju angleškega zunanjega ministrstva bilo priporočljivo, da se reparacijska konferenca vrši v Lausanni in ne v Haagu in da naj bo odprta seja te konference 13. ali 20. januarja.

Francoska delegacija

Pariz, 30. dec. d. Kakor poroča »Journal de Debats«, bo bržkone vodstvo francoske delegacije na reparacijski konferenci prevzel ministrski predsednik Laval sam. Zaradi parlamentarnega dela bržkone ne bo navzoč ves čas na konferenci, temveč se bo mudil samo dva dneva, da obrazloži francosko stališče.

Francosko posojilo Rumuniji

Pariz, 30. dec. s. Kakor poroča »Agence Economique et Financiere«, so bila pogajanja glede dovolitve na tri mesece terminiranega posojila v višini 250 milijonov frankov med Francosko banko in rumunsko Narodno banko v načelu zaključena s pozitivnim rezultatom. Posojilo je sedaj odvisno samo še od tega, ali bo rumunska Narodna banka sprejela zahteve glede jamstva, ki jih zahteva Francoska banka. Finančno glasilo smatra, da ni izključeno, da ima potovanje rumunskega finančnega ministra Argentojana, ki ga sicer iz Bukarešte odločno demantirajo, namen, dobiti od francoske vlade predjume. Glede tega vprašanja pa še ni bilo doslej nobenega razgovora s francoskim finančnim ministrstvom.

Grško bolgarska pogajanja

Atene, 30. decembra. AA. Zunanji minister Mihalakopulos je sprejel novinarje in jim izjavil, da je optimist glede pogajanj z Bolgarsko, ki bodo v kratkem v Atenah, glavni predmet pogajanj bodo gospodarske zadeve. Mihalakopulos je naglasil, da je gospodarski položaj Grčije dober in da je tudi brezposelnost na Grškem manjša nego drugod.

Glede na reparacijsko konferenco je Mihalakopulos izjavil, naj bi ta konferenca ne zahtevala od Grčije pristanka na sklepe, ki bi kompromitirali njeno proračunsko ravnotežje. Davčna bremena grškega naroda so že dovolj visoka.

O blokadi vina je Mihalakopulos izjavil, da je francoska vlada s svojimi najnovejšimi ukrepi zadela grške izvoznike vina in da so ti ukrepi v nasprotju s konvencijami.

Proces proti Střibnemu

Praga, 30. decembra h. V razpravi proti Střibnemu je danes državni pravdnik v svojem plodojehu predlagal najstrožjo kazen in izgubo mandata. Jutri bodo govorili zagovorniki.

Šestnadstropna hiša se porušila

Genova, 30. decembra. AA. V Corniglianu v provinci Liguriji se je podrla šestnadstropna palača. Šest ljudi je bilo ubitih, 4 pa so bili ranjeni.

Nemški izdatki za brezposelnost

Berlin, 30. decembra. AA. Po statistiki, ki jo prinaša obzornik »Der Arbeitsgeber«, je stalo Nemčijo podpiranje brezposelnih od leta 1924. do 1931. že 12 milijard mark.

Redna letalska zveza z Južno Afriko

Brindisi, 30. decembra. AA. Z 20. januarjem bo odprt redni promet z letali med Londonom in Capetownom. Letala bodo pristajala v Parizu, Brindisiu, Atarah, Kairu in v drugih afriških mestih. Potovanje bo trajalo devet dni.

Po Gandhijevem povratku

Gandhi se je vrnil v Indijo. Njegov povratek je bil združen s velikimi manifestacijami, ki veljajo njegovi osebi in hkrati nacionalni stvari Indije.

Toda istočasno je angleška indijska oblast razpustila ekstremistično indsko organizacijo Rāchidh sraj, odnosno jo je proglasila za ilegalno ter aretirala mnogo njenih članov in voditeljev. Oblast pa se je udeleževala tudi med krogi, ki pripadajo vseindijski nacionalnemu kongresu; aretirala je nekatere njegove člane; med aretiranimi pa je tudi predsednik Pandit Nehru. In v tej situaciji se vrača Gandhi iz Londona.

Ze iz navedenega moremo sklepati, da se bo stanje v Indiji zopet poslabšalo. Pokreta na indski in na vladni angleški strani pričata, da računata oba tabora s poostrejitvijo nasprotij in se odločno pripravljata na novo borbo.

Konferenca pri okrogli mizi v Londonu ni prinesla končnega uspeha niti v drugem zasedanju, ko se je udeležil sam Gandhi. Ustave za Indijo ni izdelala, vendar pa je postavila zanjo temelje, postavila smernice, ki naj se na njih osnuje bodoča samouprava Indije, samouprava, ki sicer sedaj še ne bo imela značaja dominionskih statutov, ki pa bo vendarle že pripravila zanje, njihov predhodnik. S tem je mnogo povedanega in ravno v tem je vzrok, da se rezultat indijske konference vendarle ne sme presojati tako pesimistično, kakor se pogosto dogaja.

Angleška vlada je odločila, naj se nadaljnja posvetovanja indijske konference vršijo kar v Indiji; s tem je tedaj napovedala nadaljevanje konference, kar gotovo ne more imeti samo formalnega pomena, kakor mislijo nekateri pesimisti. Zo zares problemi, ki indijski konference niso pustili do pozitivnega uspeha, dovolj komplicirani, in ni čuda, če se je izkazala za njihovo rešitev potreba po novih terminih. Rešitev je prepuščena sedaj Indijcem samim, ki naj sami naidejo, n. pr. formulo za sporazum med Indij in muslimani glede volilnega reda in zastopstva manjšin. MacDonald pa je napovedal, da bo morala končno britska vlada sama postaviti rešitev, ako se Indijcem samim ne bo posrečilo doseči sporazuma. Res da niso sporne samo one zadeve, v katerih si nasprotujejo interesi Indov in muslimanov, vendar se ne sme prezreti, da ostane tudi še potem, ako Anglija koncedira vse, kar se od nje zahteva, v Indiji obilo problemov, ki bodo povzročali temu bodočemu dominionu mnogo hudih težav v domačem področju samem.

Zaenkrat pa je najbolj važno, kaj bo sedaj storil Gandhi in kaj bodo storili

njegovi pristaši, ki so prav gotovo razmeroma zmerne vrste, posebno pa, kako bodo sedaj nastopali ekstremisti, ki jim je Gandhi mnogo nepopularen politični in ki zahtevajo radikalnejših bojnih sredstev, kot cilji pa popolno nezavisnost Indije. Ekstremisti pripadajo vseindiskemu kongresu, kjer morejo obratovati neposredno z Gandhim, seveda samo do neke mere, zakaj večina zoper njega tu pač ne bodo dosegli. Se bolj borbeni pa so oni ekstremisti, ki stojijo za njimi komunistična propaganda in zoper katero se bržkone obračajo najnovejša vladna odredbe. Tu je položaj toliko bolj napet, ker se zdi, da so se za protiangelsko akcijo pridobila tudi obmejna plemena na afganistanski meji, ki zelo rada z orožjem v roki posežejo v boji. Tudi, če se situacija morda še ni napela do tolike ostrine, je vendarle opasnost za hujše zapletitve dana prav gotovo.

Vse pa zavisi seveda od prave volje in pravega razpoloženja na obeh straneh. Delegatom Indije se ne more očitati, da je niso pokazali, ko so dvakrat sedli za okroglo mizo v Londonu, da se posvetujejo z angleškimi predstaviteli o bodoči ureditvi svoje indijske domovine. Tudi predstaviteljem angleške vlade in angleškega parlamenta se ne more očitati, da bi na konferencah pokazali premalo dobre volje in uvidevnosti. Mnogi resni poznavalci indijskega problema, in to tudi taki izven Anglije, so celo mnenja, da je šla angleška popustljivost do skrajnih mej in da bi vsako nadaljnje popuščanje ne bilo na kvar le britskemu imperiju, temveč tudi Indiji sami, ki še dolgo ne bo zrela za tako državno formo, kakor jo zahtevajo nacionalistični ekstremisti.

Ta dobra volja na obeh straneh, ki se je pokazala na prvi in drugi indijski konferenci, obstoja brez dvoma še sedaj. Vendar pa so izglede v bodočnost manj ugodni, ker je med tem prišla v Anglijo na krmilo konservativna stranka, v Indiji pa se je zopet okrepil vpliv ekstremistov. Konservativci niso nikdar prikrivali, da niso zadovoljni s popustljivostjo, ki jo je v indijemski vprašanju kazala laburistična vlada, indijski ekstremisti so celo največje koncesije z angleške strani odklanjali kot nezadostne. Zato ni dvoma, da se bo položaj vsaj prehodno še bolj poostрил, in računati je treba z možnostjo, da pride časovno v pogajanjih do popolnega zastoj. Zlasti bo to neizbežno, ako se bo protiangelska akcija ekstremistov še povečala, kariti nemir in atentatov se niso uklo-nili niti laburisti, še manj pa se jim bodo konservativci.

Vinogradniško posvetovanje v Šmarju

Šmarje, 29. decembra.

Za danes teden je narodni poslanec Vekoslav Spindler sklical zastopnike vinogradniških občin Šmarskega sreza na posvetovanje o položaju vinogradništva v srezu in o najnujnejših potrebnih korakih za omiljenje teže krize. Odzvalo se je nad 50 delegatov iz celega sreza. Po otvoritvenem nagovoru sreskega poslanca je — na željo domačinov — razpravljalo o splošni vinarski krizi, njenih vzrokih in posledicah g. vinarski ravnatelj in pok. Andrej Žmavc iz Maribora, o položaju vinarstva v Šmarskem srezu posebej pa Šmarski župan g. Štamberger. Po obeh poročilih in dodatnih izjavanjih ter predlogih sreskega poslanca se je razvila o vseh aktualnih vprašanjih vinogradništva zanimiva razprava, ki je trajala skoro dve uri. V debato so se zlasti oglašali z različnimi zelo umestnimi predlogi g. Nejedli iz Prelaskega, član banskega sveta in župan g. Gaišek iz Loke, sreski kmetijski referent inž. Oblak, župan Štamberger in še drugi. Zlasti se je ostro kritizirala vinska trošarinska politika, cena galice, import ponarejenih vin pod imenom dalmašica, import vin iz tujih držav itd. Na predlog sreskega poslanca g. Spindlerja je bil končno izvoljen opravičljivi odbor za ustanovitev podružnice Vinarskega društva za Šmarski srez, ki ima izven tega tudi nalogo študirati vprašanje vinskega sejma za Šmarski srez in pa akcije za sistematsko prodajo grozdja prihodnje jesen.

Ukinjenje finančnega inspektorata v Mariboru

Ljubljana, 30. dec. AA. Dravska finančna direkcija v Ljubljani razglasa:

Z odredbo g. finančnega ministra z dne 21. decembra 1931. Pov. št. 891 je bilo ukinjeno 16 finančnih inspektoratov v vsej državi, med njimi tudi inspektorat v Mariboru. Poslovanje finančnega inspektorata v Mariboru preneha 31. decembra 1931. S 1. januarjem 1932 preidejo vsi njegovi posli na dravsko finančno direkcijo v Ljubljani, kamor naj se od navedenega dne dalje naslavljajo vse vloge in vsi dopisi.

Iz državne službe

Beograd, 30. decembra. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je upokojen s pravico do pokojnine, ki mu pripada po službenih letih, dr. Janjo Rajar, veterinarski inšpektor na kr. poslanstvu na Dunaju, v 4. stopinji. — Prenehanje je doktor Marko Mohaček, direktor kmetijske vzorne in kontrolne postaje v Osijeku, na lastno prošnjo v Zagreb za kmetijskega inšpektorja vzorne in kontrolne postaje.

Unifikacija kazenskega prava

Berlin, 30. dec. AA. Mednarodna konferenca za unifikacijo kazenskega prava se je donedle sestala v palači kasacijskega sodišča. Konferenci je predsedoval generalni prokurator kasacijskega sodišča Matter. Na seji so razpravljali o piratstvu na morju in v zraku, nato pa o izročitvi političnih, vojaških, fiskalnih in verskih zločincev. Ob sklepu se je g. Matter čestitil skupščini, da se je ugodno zdelila glede tekstov, o katerih vladajo med juristi raznih držav popolnoma nasprotujoča si tolačenja.

Slovo našega dunajskega poslanika

Dunaj, 30. decembra. AA. Predsednik avstrijske zvezne republike Miklas je na čast odhajajočemu dosedanjemu jugoslovensku poslaniku na Dunaju dr. Andjeliniću, ki je zanimal diplomatsko službo in se vrne v Beograd, kjer bo sodeloval kot poslanec v narodni skupščini, pridelil poslovnili banke, kateremu so med drugimi prisostvovali predsednik avstrijske vlade dr. Buresch, zunanji minister dr. Schober, tisk minister dr. Peter, odpravnik jugoslovenskega poslanstva, francoski poslanik Clozel in belgijski poslanik Fins.

Dunaj, 30. decembra. AA. Jugoslovanski poslanik na Dunaju dr. Andjelinić je napisal poslovnili članek v »Neue Freie Presse«, v katerem naslađa dobre odnose, ki vladajo med Avstrijo in Jugoslavijo ter bodo mnogo koristili obojem sosednjima državam. Dr. Andjelinić izjavlja, da se bo tudi po svojem povratku v Jugoslavijo iskreno zavzemal za kar najpriširnejše odnose med Avstrijo in Jugoslavijo, ker je prepričan, da se da na tem polju še mnogo napraviti.

Pasivni odpor na avstrijskih železnicah

Dunaj, 30. dec. AA. Gospodarski načrt za avstrijske državne železnice, ki ga sedaj obravnavajo v proračunskem in finančnem odboru parlamenta, je izzval pasivno rezistenco med obojem na železniški progi Bregenz-Dunaj in na dunajskem zapadnem kolodvoru. Železničarji zahtevajo, naj se zakon postavi na povsem drugo podlago. Avstrijska strokovna železničarska zveza, ki je proti zakonu, ima sicer malo članov, menda 10 odstotkov vseh avstrijskih železničarjev, vendar pa šteje mnogo članov na koroskih progah in na proci bivše južne železnice. Če prične še na teh progah oboje s pasivno rezistenco, bi nastale hude posledice za avstrijski železniški promet. Za sedaj vozijo vlaki le z malenkostnimi zamudami.

Pred preosnovno poljske vlade

Varšava, 30. dec. d. Nekateri poljski listi, med njimi tudi vladni, so objavili ponovno vesti o bližnji preosnovi poljske vlade, po katerih naj bi postal ministrijski predsednik prof. Bartel, ki je bil že ponovno na tem mestu. Prof. Bartel bi imel nalogo, da sestavi vlado sporazuma. Listi poročajo nadalje, da bo maršal Piłsudski v prihodnjih dneh odpotoval na daljši dopust v Egipt.

Jubilej dr. Vanočka

Praga, 30. decembra h. Dne 1. januarja bo slavil znani sokolski delavec in načelnik ČOS dr. Jindra Vanček svoj 70-letni jubilej. Ker je sivolasi Sokol hudo bolan, ga bo na dan jubileja obiskala posebna sokolska deputacija na njegovem stanovanju ter mu izročila spominsko knjigo, ki jo je ČOS izdala o njegovem življenju in delovanju. Obenem ga bo prosila za dovoljenje, da sme ustanoviti prehodno darilo ČOS, ki se bo imenovalo po njem. Prve tekme za to darilo se bodo vršile ob pri-liki IX vsesokolskega zleta.

Sikstinska kapela v nevarnosti

Rim, 30. decembra. AA. Sikstinska kapela je v nevarnosti, da se podre. Počel je eden izmed obokov kapele, kar je v Vatikanu zbudilo veliko razburjenje. Z veliko naglico so ukrenili vse potrebno, da se prepreči eventualna katastrofa.

Redni občni zbor

Kmetijske družbe

Prisotnih je bilo 280 delegatov, ki so zastopali 220 podružnic iz vse Slovenije — Sprememba pravil in volitve odgodene — Razprava o krizi kmetijstva

Ljubljana, 30. decembra.

V dvorani Mesnega doma v Ljubljani se je danes dopoldne vršil redni občni zbor Kmetijske družbe za dravsko banovino. Na običnem zboru je bilo zastopanih 220 podružnic (od skupnega števila 395) z 280 delegati. Iz bivše Krazjske je bilo zastopanih 140 podružnic s 170 delegati, iz bivše Stajerske pa 80 podružnic s 110 delegati. Zbor je vodil predsednik g. Otton Detela, ki je pozdravil navzočega ministra brez portfelja gosp. Ivana Pulja in narodne poslance gosp. Ureka, Dernelja in Mrovičeta ter zastopnika banske uprave g. Zidanška. Predlagal je, da se pošlje Nj. Vel. kralju vdanostna brzojavka, kar je bilo sprejeto z velikim odobravanjem. Dalje je bila odposlana pozdravna brzojavka kmetijskemu ministru gosp. Neudorferju.

V svojem predstvenem poročilu je predsednik g. Detela na kratko orisal delovanje Kmetijske družbe in glavnega odbora v času po 16. novembru 1929, ko je bil po preosnovni družbe postavljen sedanjí glavni odbor. Med drugim je omenil, da se še nikoli ni vršil občni zbor Kmetijske družbe v tako težkih časih za kmetla, kakor letos. Zato je pozval, da se kmetovalci složno oprimejo svoje matice Kmetijske družbe. Spomnil se je tudi med letom preminulih članov Kmetijske družbe in zaslužnih delavcev na kmetijskem polju.

Poročilo o delovanju glavnega odbora je podal ravnatelj družbe g. inž. Lah, ki je predvsem poročal o delovanju družbe kot zastopnice kmetijskih interesov nasproti oblastem. To delovanje je bilo zelo obsežno in se je nanašalo na davčne zadeve, trošarine, carine, tarifne postavke, na šolstvo, socialno skrbstvo in na predloge glede osnrtkov novih zakonov. Družba ni imela nikake denarne podpore javnih oblastev; v preteklem letu je prejela le 14.000 Din za gospodinsko šolo in 18.000 Din za kmetijski polovalni pouk.

V svojem poročilu se je g. ravnatelj obširno peal tudi s predlogom Kmetijske družbe za skupno prodajo kmetijskih pridelkov. Tak predlog je družba stavila letos banski upravi. Predlagala je predvsem, da se Kmetijski družbi omogoči, organizirati v svojem delokrogu lombard kmetijskih pridelkov in organizacijo za prodajo teh pridelkov. V ta namen bi družba potrebovala kredit v znesku 10 milijonov Din brezobrestno ali pa največ z dvodstotnimi obrestmi. Lombard je zamišljen tako, da bi vsak posestnik v jeseni, ko pospravi svoje pridelke, lahko dobil takoj na oni del pridelkov, ki ga je namenil za prodajo, v gotovini 50 do 60 % vrednosti. Družba bi za blago poskajala kupca in bi kmetovalcem po izvršeni prodaji izplačala še ves ostali znesek, ki bi ga dobila za blago. Na ta način bi se dosegle najugodnejše cene, ker bi se blago oddajalo v velikih množinah brez posredovalcev. Navedena korist bi, da kmetu s prodajo pridelkov ne bi treba siliti, ker bo že vnaprej prejel polovico vrednosti za prodajo namenjenih pridelkov in bo lahko kril najpogostejše izdatke. Ta predlog glavnega odbora je bil zelo simpatično sprejet od g. bana in tudi Privilegirana izvozna družba ga je smatrala kot edino umestnega v teh časih. Vendar na zadeva še ni povoljno rešena, ker vse zavisi od preskrbe potrebnega kredita, saj iz lastnih sredstev družba akcije ne more izvesti.

Odgođena sprememba pravil

Pri naslednji točki dnevnega reda je predsednik g. Detela razložil potrebo spremembe pravil. V jeseni l. 1929 so bila pravila Kmetijske družbe sestavljena na brzo roko in se je v teku poslovanja pokazalo, da so potrebne nekatere korekture. Tudi podružnice so za občni zbor stavile predloge v tem smislu. Na seji glavnega odbora, ki se je vršila v tork, je bilo sklenjeno, da se običnemu zboru predlaga sprememba § 5. družbenih pravil, v katerem naj se četrti odstavek glasi tako-le: Za redne člane, katerim izključno pristoji pravica glasanja na zborovanjih ter aktivna in pasivna volilna pravica v družbenem zastopu, se sprejemajo le osebe, ki se dejansko bavijo s kmetijstvom bodisi kot lastniki, bodisi kot uživilniki ali zakupniki posestev, od katerih je predpisana zemljarina in ki se od tega zemljišča vsaj deloma preživljajo. ter sinovi takih posestnikov, ki upravljajo na zemljišča za starše. Dalje osebe, ki so dovršile z uspehom strokovno kmetijsko ali gozdarsko srednjo ali visoko šolo ali živinovozdravniško visoko šolo, dokler izvršujejo svoj strokovni poklic bodisi teoretično ali praktično. Končno duhovniki in učitelji, ki se bavijo s kmetijstvom ali s pospeševanjem posameznih kmetijskih panog, toda te sprejema glavni odbor le na predlog dotične podružnice.

Glede spremembe tega člena obstoja še drug predlog, po katerem ostane novo besedilo 4. odstavka § 5. enako, kakor je gore navedeno, le da se v zadnjem stavku namesto »duhovniki in učitelji« ustavi le beseda »osebe«.

Poleg § 5. družbenih pravil naj bi se spremeni tudi § 16. v tem smislu, da se število članov glavnega odbora poveča od 15 na 25, tako da bi bili po možnosti zastopani v glavnem odboru vsi srezí. Ta razširjeni glavni odbor naj bi se sestajal vsake tri mesece, dočim naj bi tekoče posle vodil ožji izvršilni odbor, obstoječ iz predsednika, obeh podpredsednikov in štirih članov glavnega odbora. V pravilih naj bi tudi navedeno, da glavni odbor lahko izvoli poslovedočega podpredsednika. Predsednik g. Detela je končno predložil še tretjo spremembo pravil, po kateri naj se ukine pri volitvah dosedanjí propore, tako da bi se glasovalo z večino glasov. V zvezi s tem zadnjim predlogom se je oglašil k besedi delegat neke podružnice in je ugovoril, da o tej spremembi v smislu pravil občni zbor ne more skleniti, ker ta predlog ni bil dostavljen pravočasno, to je 22. t. m.

Da bi se v pogledu spremembe pravil dosegel sporazum med delegati, je predsednik prekinil zborovanje za četrti ur, po čemur otvoril zborovanje pa je gosp. predsednik ugovoril, da je bila za konferenco delegatov izražena misel, naj se vprašanje spremembe pravil sploh odloži za dnevnega reda, kar je treba pravila, ne samo deloma, temveč

v vsem obsegu spremeniti. Na drugi strani pa je bila izražena zahteva, da se opusti tudi volitve novega glavnega odbora, ki naj se izvršijo istočasno s spremembo pravil. Ker določajo sedanja pravila, da se mora redni občni zbor vršiti vsako leto najkasneje junija, bi bilo mogoče o spremembi pravil kakor tudi o volitvah novega odbora razpravljati v nekaj mesecih ob priliki novega rednega občnega zbora. Glede na te okoliščine je predsednik izjavil, da odstavlja z dnevnega reda 3. in 4. točko, to je sklepanje o spremembi pravil in volitvi glavnega odbora, in je ob tej priliki obljubil, da bodo deževati v nekaj mesecih ponovno poklicani na občni zbor. Predloge za spremembo pravil bo sestavil glavni odbor in jih bo mesec dni pred občnim zborom objavil v »Kmetovalcu«, tako da bodo imele podružnice priložnost podrobno preučiti te predloge.

Finančno stanje Kmetijske družbe

Pri naslednji točki dnevnega reda je poročal ravnatelj družbe inž. Lah o računskem zaključku za l. 1930. Bilanca izkazuje 965.600 Din lastnega premoženja in 317.000 Din rezerv za izgube in dubioze (v bilanci za leto 1927. je znašalo družbeno premoženje nad 1 milijon Din, rezerve pa so bile izkazane s 420.000 Din. Op. ur.). Bilančna vsota se je povečala na 5,9 milijona Din, dolg pri de-narnih zavodih pa znaša 2,9 milijona. V račun-u uspeha je izkazana izguba od 67.748 Din.

Proračun za l. 1932. je bil predložen v višini 1.290.000 Din. Med izdatki je vnesenih 600.000 Din za »Kmetovalca« in 450.000 za prejemke uradništva, med dohodki pa 400 tisoč Din za članarino, 150.000 Din za oglaševanje, 150.000 za predvidene podpore in 550 tisoč Din kot dohodek od blagovnega prometa. K proračunu je predsednik omenil, da je družba letos prodala posestvo na Poljanah v Ljubljani banski upravi, kjer se bo razširila bolnica. Družba je prodala kvadratni meter po 90 Din in je za posestvo prejela 4 milijone. Z izkupičkom je krila vse bančne dolgeve in je imela še prebitke. Ta transakcija je za družbo velikega pomena, ker bi bilo drugače družbeno finančno stanje glede na današnji krizo v nevarnosti. Družba je za novo drevesnico kupila drugo primerano zemljišče za 200.000 Din.

K proračunu se je oglašil k besedi minister g. Pucelj, ki je stavil vprašanje, zakaj so se izdatki družbe v novem proračunu povečali. Predsednik je povečanje proračuna utemeljil s tem, da znašajo sedaj stroški znatno povečane g. glasila »Kmetovalca« 600.000 Din, to je še enkrat toliko kakor prej. Minister g. Pucelj je nato v kratkih besedah opozoril na težko gospodarsko stanje, v katerem se nahajamo. Če hočemo to stanje po naših močeh omiliti,

Oglaš se novoletno številko „Jutra“ se sprejemajo samo še danes dopoldne. Za objavo kasnejše došlih inseratov ne moremo jamčiti.

Češkoslovaška in gospodarska kriza

Mnenja vodilnih političnih osebnosti ČSR o sedanjí splošni gospodarski krizi in njeni sanaciji

Praga, 30. decembra. AA. Češkoslovaški listi posvečajo veliko pozornost sedanjí splošni gospodarski krizi in iščejo načine, kako bi se kriza ublažila in popravile gospodarske razmere v državi.

»Narodni Listy« prinašajo članek dr. Kramáča, ki opisuje žalostne razmere, v katerih je večina prebivalstva preživela letošnji božič. Dr. Kramáča naglašja potrebo, da se politični prvaki ne bi trudili samo za zboljšanje gospodarskega stanja, temveč se tudi zavzeli za ustvaritev narodne slege v deželi. Manifesti ne zadostajo, pravi Kramáča, treba je, da prebivalstvo izprevidi potrebo, da se politične stranke prilagode sedanjim razmeram in posveto vse svoje sile pobijanju svetovne krize.

»Deutsche Presse«, organ krščanskih socialistov, prinaša članek ministra dr. Čecha, ki poudarja, da je danes najvažnejša naloga, da se napravi načrt za ozdravljenje gospodarstva. Obenem našteva, kaj je sam že storil za izvršitev takega načrta.

Isti list prinaša tudi članek senatorja Medingerja o koristih carinske unije med Avstrijo, Madžarsko in Češkoslovaško, češ, da bi pristop Češkoslovaške in Avstrije v to unijo pritegnil tudi Jugoslavijo in Rumunijo, nato pa še Nemčijo.

Venkovci sicer misli, da se gospodarske perspektive boljajo, pri tem pa priznava, da so Nemčija, Francija in Anglija zaprele svoj trg najvažnejšim češkoslovaškim izvoznim produktom, posebno kmetijskim pridelkom. Avstrija, pravi list, je dosegla s trgovinsko pogodbo s Češkoslovaško znatne ugodnosti, na drugi strani pa je Madžarska svojevredno pretrgala trgovinske odnose s Češkoslovaško, pri čemer trpi sama največ škodo. Toda v zadnjem času se je položaj v sosednjih državah razbistril in zato lahko Češkoslovaška upa na ugodnejše perspektive.

Praga, 30. decembra AA. »Narodni Listy« prinašajo članek češkoslovaškega trgovinskega ministra Matuška o ukrepih, ki bi jih bilo treba storiti za omiljenje gospodarske krize. Češkoslovaška kot izvoznika država sicer doslej ni nikoli bojkotirala tujega blaga, toda ti ukrepi postajajo sedaj tudi njej potrebni. Češkoslovaška se zavzda, da mora vsaka država omejiti pretirani uvoz tujega blaga. Zato se bo morala tudi Češkoslovaška, če bo hotela preprečiti velike izgube, ravnati po načelih, ki so jih sprejele že druge države. V to svrhu je treba v prvi vrsti povečati konzum domačega blaga.

Nato navaja češkoslovaški trgovinski minister, da se je letos uražalo na Češkoslovaško preveč umetne svile, katere vrednost je znašala 280 milijonov Kč, gumij, čigar vrednost se cení na 150 milijonov Kč in filmov, ki so stali 100 milijonov Kč.

G. Matuška zaključuje svoj članek z izjavo, da igrajo v boju proti pretiranemu uvozu tujega blaga na Češkoslovaško po-

tedaj moramo dosledno izvajati štednjo, ne samo pri državnih in samoupravnih proračunih, temveč tudi povod drugih. Priporočal je zato glavnemu odboru, da prilagodi proračun obojemim razmeram, sicer se lahko zgodi, da pri nazadujočih prejemkih ne bo kritja za izdatke in da bo potem treba naleteti družbeno premoženje. Izdatke bi bilo treba do skrajnosti reducirati, da ne bo potem epoditkanja nad visokimi izdatki.

Predlog ministra g. Pucelja je izzval dolgotrajno debato, ki se je gibala okrog vprašanja, kako naj se reducirajo izdatki. Med drugim so bili stavljeni predlogi, da se znižja članarina na 20 Din letno, da se skrajša obseg »Kmetovalca«, odnosno da se list izdaja le kot mesečnik. Potrebno neokrnjenega glasila pa sta zagovarjala gospod Ažman in g. Petovar. Občni zbor je nato pooblašil glavni odbor, da po lastni uvidevnosti ukrene vse potrebno, da se izdatki družbe prilagodijo današnjim težkim časom.

Resolucije in predlogi za omiljenje kmetijske krize

Pri naslednji točki dnevnega reda so prišle v razpravo resolucije glavnega odbora, ki jih je točkal ravnatelj inž. Lah. V teh predlogih se želi, da se z nakupom mleka in sira za našo vojsko pomaga mlekarstvu in da se v interesu vinogradništva vnesoje v novi državni proračun potrebni krediti za nakup vina za vojsko. Vino naj se kupuje neposredno od producentov, nakup pa se naj porazdeli na vse vinorodne kraje. Z novim obrtnim zakonom se omejuje točenje vina pod vejo. V interesu težko prizadetih vinogradnikov naj se z novo k obrtnemu zakonu omogoči vinogradnikom, da točijo vino tudi izven kraja, kjer se vino pridelja. Nadaljnja resolucija predlaga, da se kmetovalcem omogoči klanje lastne živine in prodaja mesa od te živine in da se odpravijo tozadevne administrativne ovire. Banska uprava se naproša, da izposluje družbi sredstva za lombardiranje kmetijskih pridelkov. Posebna resolucija zahteva, da se plačevanje prispevkov za bolniško in nezgodno zavarovanje delavcev, zaposlenih pri kmetijskih strojih, pavšalira in da se to zavarovanje razširi tudi na lastnika stroja, ki v večini primerov sam dela pri stroju. Končno je bila sprejeta zahteva, da se čim prej ustanovijo kmetijske zbornice, dokler pa teh zbornic še ni, naj vrši naloge zbornice banovinski kmetijski odbor.

Nato se je še vršila razprava o predlogih podružnic glede preskrbe s plemensko živino, glede gradnje gnojniških jam, glede ukinitja trošarine na vino odnosno plačevanja trošarine šele od sode pod pipo, glede spremembe viničarskega reda, glede ustanovitve zadruge za vnovčenje živine, glede zatiranja mešetarstva v živino, glede ukinitja žitnega monopola, glede znižanja obrestne mere za posojila, glede znižanja davkov in mestne užitnine v Ljubljani, glede ukinitja banovinskega kuluka (dočim naj občinski ostane), glede ustanovitve banovinske zavarovalnice proti požaru in glede potrebe znižanja odvetniških, notarskih in zdravniških tarif.

Po končani razpravi je predsednik zaključil občni zbor.

Oglaš se novoletno številko „Jutra“ se sprejemajo samo še danes dopoldne. Za objavo kasnejše došlih inseratov ne moremo jamčiti.

Češkoslovaška in gospodarska kriza

Mnenja vodilnih političnih osebnosti ČSR o sedanjí splošni gospodarski krizi in njeni sanaciji

Praga, 30. decembra. AA. Češkoslovaški listi posvečajo veliko pozornost sedanjí splošni gospodarski krizi in iščejo načine, kako bi se kriza ublažila in popravile gospodarske razmere v državi.

»Narodni Listy« prinašajo članek dr. Kramáča, ki opisuje žalostne razmere, v katerih je večina prebivalstva preživela letošnji božič. Dr. Kramáča naglašja potrebo, da se politični prvaki ne bi trudili samo za zboljšanje gospodarskega stanja, temveč se tudi zavzeli za ustvaritev narodne slege v deželi. Manifesti ne zadostajo, pravi Kramáča, treba je, da prebivalstvo izprevidi potrebo, da se politične stranke prilagode sedanjim razmeram in posveto vse svoje sile pobijanju svetovne krize.

»Deutsche Presse«, organ krščanskih socialistov, prinaša članek ministra dr. Čecha, ki poudarja, da je danes najvažnejša naloga, da se napravi načrt za ozdravljenje gospodarstva. Obenem našteva, kaj je sam že storil za izvršitev takega načrta.

Isti list prinaša tudi članek senatorja Medingerja o koristih carinske unije med Avstrijo, Madžarsko in Češkoslovaško, češ, da bi pristop Češkoslovaške in Avstrije v to unijo pritegnil tudi Jugoslavijo in Rumunijo, nato pa še Nemčijo.

Venkovci sicer misli, da se gospodarske perspektive boljajo, pri tem pa priznava, da so Nemčija, Francija in Anglija zaprele svoj trg najvažnejšim češkoslovaškim izvoznim produktom, posebno kmetijskim pridelkom. Avstrija, pravi list, je dosegla s trgovinsko pogodbo s Češkoslovaško znatne ugodnosti, na drugi strani pa je Madžarska svojevredno pretrgala trgovinske odnose s Češkoslovaško, pri čemer trpi sama največ škodo. Toda v zadnjem času se je položaj v sosednjih državah razbistril in zato lahko Češkoslovaška upa na ugodnejše perspektive.

Praga, 30. decembra AA. »Narodni Listy« prinašajo članek češkoslovaškega trgovinskega ministra Matuška o ukrepih, ki bi jih bilo treba storiti za omiljenje gospodarske krize. Češkoslovaška kot izvoznika država sicer doslej ni nikoli bojkotirala tujega blaga, toda ti ukrepi postajajo sedaj tudi njej potrebni. Češkoslovaška se zavzda, da mora vsaka država omejiti pretirani uvoz tujega blaga. Zato se bo morala tudi Češkoslovaška, če bo hotela preprečiti velike izgube, ravnati po načelih, ki so jih sprejele že druge države. V to svrhu je treba v prvi vrsti povečati konzum domačega blaga.

Nato navaja češkoslovaški trgovinski minister, da se je letos uražalo na Češkoslovaško preveč umetne svile, katere vrednost je znašala 280 milijonov Kč, gumij, čigar vrednost se cení na 150 milijonov Kč in filmov, ki so stali 100 milijonov Kč.

G. Matuška zaključuje svoj članek z izjavo, da igrajo v boju proti pretiranemu uvozu tujega blaga na Češkoslovaško po-

Naši kraji in ljudje

Iz Zveze kulturnih društev v Mariboru

V poročilu o nedeljskem obnem zboru mariborske ZKD je stalo med drugim, da se je število članstva dvignilo od 222 na 297, torej za 107. Ta računski nesmisel je napravil tiskarski škrat, ki je izpustil cel odstavek. Glasilo se mora: Število članstva se je dvignilo od 222 povodom lanskega obnema zboru na 297. Dejansko je pa pristopilo v minulem poslovnem letu 107 društev nanovo k Zvezi. Ker pa je več članic v teku leta likvidiralo odnosno so bile zaradi neplačane članarine črtane, je število članstva dejansko naraslo od 222 na 297.

Predsedstvo Zveze poziva vsa včlanjena društva, ki imajo iz arhiva izposojene igre, da jih nemudoma vrnejo Zvezi, ker jih vodstvo zaradi kontrole in sestave ter izdaje novega seznama igrarjev nujno potrebuje.

Predsedstvo ZKD nadalje javlja, da je te dni ustanovilo novo potovalno knjižnico v Limbošu, ki jo je prevzelo v oskrbo tamnošnje Sokolsko društvo.

Obilen sneg po vsej dravski banovini

Ljubljana, 30. decembra. Naši smučarji so bili po lepih božičnih praznikih, osebno pa večer, ko je ves dan plovno deževalo, v hudih skrbih, ker jim je tako vreme obljubljalo rekreativno vse za novo leto zasnovane račune. Mnogi so se tolažili z dunajskimi vremenskimi poročili, ki so napovedovali za nje ugoden vremenski preokret, do katerega je res tudi prišlo.

Snoči sta se začela boriti za oblast topli jug in mrzli sever. Po polnoči so se pojavljali viharji a vrstilo se je tudi nalivi. Okoli 2. zjutraj je le nekaj minut divjala huda ploha. Na jugozapadni strani se je davi sprva nekoliko zjasnilo. Vrhovi od Krima do Sv. Aha so se pokazali goli, popolnoma oropani sveže odeje. Okoli 8. se je na vzhodu pri Rudniku za golovskim grebenom prikazalo celo krvaveče sonce in stari opazovalci so pripominjali: »Sonce je krvavo, mnogo bo še snega.«

Od severovzhoda so nato pridrevli v čunje raztrgani gosti oblaki, ki so zakrili sonce. Do 60 km močan severovzhodnik je te oblake podil proti zapadu. Kmalu je bilo vse obnebe Ljubljane zagrnjeno z oblaki in okoli 9. je pričelo snežiti. Barometer je stal visoko, a termometer je stalno kazal +3 C. Sprva je sneg naletaval bolj plovno v obliki pšena, toda kmalu so začeli padati gosti, a zelo vodeni snežni kosmi. Ljubljanski ravan je do večera pokrila do 15 cm debela snežna odeja. Zjutraj se goli vrhovi so bili v kratkem zaviti v nov snežni plašč.

Dočim je v ljubljanski okolici padal vo-

den sneg, je nasprotno po Gorenjskem zapadel še razmeroma za smuko ugoden. Po kočevskih in notranjskih krajih so nastopili silni snežni viharji; tako tudi v okolici Čabra, kjer je neprestano znežilo že od sinoči. Na mnogih krajih je zapadlo v teku dneva za pol metra novega snega. Tudi na Stajerskem, zlasti na Pohorju, je padal ves

dan sneg. Na Blokah so divjali snežni zameti.

Aranžerjem smučarskih tečajev je novi sneg pač dobro došel kajti že so premislili, ali naj se za te dni napovedani smučarski tečaji odpovedo. — Kakor prinaša novi sneg smučarjem veselje, ni dobrodošel siromakom, ker jim pripravlja nove skrbi zaradi kurjave.

Po grozovitem poboju v vinotoču

Popoln preokret v preiskavi o divjaškem pretepu v Štalah

Novo mesto, 30. decembra. Kakor smo poročali, je bil pri pretepu v Kumpovem vinotoču v Štalah zaboden kmetski sin France Križe s strelom v prsih. Črna očiščena orožja so zadrževali preiskovalci in iskali napadalca. Po dveh dneh preiskave so prišli do sklepa, da je povzročil krvavi dogodek 23 letni Nikola Božičević, doma nekje iz Ogulin, delavec v tovarni v Rogu, lekal si ga zaman.

Včeraj dopoldne pa je srečala orožniška patrulja na obhodu gostilničarja Andreja Stoniča iz Štal, ki je bil baš namenjen na občinski urad. Stonič je orožnikom povedal, da je našel neki vaški fantek pri eankanju iskanega Božičevića mrtvega in sključenega v kotanjah katih 300 korakov daleč od Štal. Orožniki so s svojim komandirjem Vojsko takoj odšli h kotanji in res našli v njej ubitega mladčenca. Mrtvec je imel vso levo stran glave razbito in zalito s strnjeno krvjo. Poleg tega so se poznali po vsem životu sledovi udarcev s poleni in vbojiljaj z nožem, ki je segel tudi do srca. Po tej tragični najdbi se je preiskava okrenila v drugo smer. Orožniki so dognali, da so domači fantje France Križe, Mauser Ulrik, Jože Černe, Feliks

Smuk in njegov brat France v Kumpovem vinotoču napadli delavce iz Roga. Med njimi je bil tudi Božičević. Napadeni delavci so se umaknili v gostilniško sobo in se zapirali. Jože Černe in Smuk Feliks pa sta navajala na vrata in jih vlomila. Njuni tovariši so tedaj udrli v sobo in pričeli z bukovimi poleni neusmiljeno razsajati. Trije delavci so se rešili z naglimi skoki skozi okno, dva pa sta se skrila v stranske prostore vinotoča. V gostilniški sobi je ostal le Božičević, ki se je ves obupan otal napadalcev in je v silobranu že ves oblit s krvjo zabodel Križeta z dolgim stiletom v prsi. Nato se je v splošni zmešnjava s težkimi ranami odstranil, se zavlekel v kotanjo in izdihnil...

Kdo je Božičeviću zadal smrtonosni sunek v srce, bo dognala nadaljnja preiskava. Orožniki so vse napadalce razen Križeta, ki leži v kandijski bolnici, počili in danes izročili v zapore novomeškega okrožnega sodišča. Aretiranci Mauser Ulrik, Černe Jože, Smuk Feliks in Smuk France se zagovarjajo, da so bili popolnoma pijani in da so, ne da bi se zavedali, ubili nesrečnega Božičevića. Ljudstvo se strahovito zgraža nad takim divjaštvom.

Advokat, ki je po 35 letih branil prvega klijenta

Beograd, 30. decembra. Odkar je izšel zakon o odvetnikih, imajo sodnije v Beogradu dosti dela z različnimi zakonskimi pisarji, ki uradujejo doma ali pa po kavarinah ter izvajajo denar od lahkovernih ljudi. Odvetniška zbornica ima te zakonite pisarke v strogi evidenci ter jih je že več prijavila policiji in sodniji. Včeraj je bil tako ovađen tudi neki Svetislav Antić, bivši policijski praktikant, ki je v predmetju po raznih kavarinah in gostilnah vodil svojo »advokaturu«. Takim advokatom pravijo v Beogradu »drveni advokati«.

Obtoženi Antić je bil v predmetju splošno znan kot čudak, svojo popularnost pa je vsekakor zvišal včeraj njegov proces, kajti kot njegov zagovornik se je nenadoma pojavil še večji čudak Dobrovoje

Popadić, ki je že l. 1895. v Parizu končal pravne študije, se potem zapil in zagrebel v beograjsko predmestje. Nesrečni »drveni advokat« Antić je bil tako po 35 letih njegov prvi klijent.

Popadić je po svojih študijah pred dobrih tremi desetletji podedoval malo premoženje in potem se za svojo stroko sploh ni več brigal. Od svojega premoženja je skromno živel in ko se je po prevratu Beograd bolj in bolj širil, se je on bolj in bolj umakal v periferijo. Bila je velika senzacija, ko je po tolikih letih sedaj prvič nastopil kot zagovornik pred sodiščem. Prijel je se osebno, dejal pa je tedaj, naj se mu pozv dostavi v kavarno »Čubuna« in če njega ne bi bilo slučajno tam, je pooblaščen prevzeti poziv tudi kavarinar. Pa so ga le našli in točno ob uri je precej čudno čelneč nastopil pred sodiščem, kjer je svojega klijenta sicer prav »črčko«, a vendar učinkovito branil. Med drugim je dejal:

»Pa naj bo ta tudi eden od teh zakonitih pisarjev ali lesenih advokatov! Misliti je le treba na to, da si še nobeden od teh ni zgradil kake palače. Živeti mora in če kaj napravi, kakor ve in zna, potem gotovo ni kriv pred zakonom.«

Klijent, ki je imel tako senzacionalnega branitelja, je bil po kratkem posvetovalju sodnikov oproščen. In ker so se vsi zanimali, kako je prišlo do tega, da more advokat mirovati 35 let in šele potem zastopati prvega klijenta, je G. Popadić rado vednežem izjavil, da je pred kakimi 40 leti, ko je bil dijak na počincah, po Beogradu nekdo razgrajal in da je Antić kot tedanji policijski uradnik nekako »zbežal« njegove izgredne. Zato mu je bil vedno hvalačen in ko je slučajno slišal, da je v stiski, se je prvič poslužil svoje pravice kot zagovornik pred sodiščem. Predsednik senata ga je še vprašal, če ga bodo še kdaj videli. Pa ni dobil nobenega pravega odgovora. Tako ostaneta »drveni« in prvi advokat najbrž še v bodoče zakopana nekje v predmetju prestolnice...

Motnje v želodcu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu razburjenosti, nervoziteta, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefov« grenčice. Zdravniki svetovnega slovesa hvalijo izborni učinek, ki ga ima »Franz Josefov« voda v svoji lastnosti kot mlo odvajajoče sredstvo zlasti pri močnokrvnih, korpulentnih osebah satikarjih in hemeroidno bolnih. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Radio v Vašo hišo!

O času od 10. dec. t. l. do 10. januarja 1932 prodajamo:

1. Troelektronski aparat „REINARTZ“

s kvalitetnimi elektronskimi, akumulatorjem »Hoppecke« 18 ah z držajem, anodno baterijo »Zmaj« 90 Volt, finim zvočnikom ter antenskim materijalom

za naplailo Din 200.— ter deset mesečnih obrokov po Din 150.—

2. Štirielektronski aparat „REINARTZ“

z visokofrekvenčno stopnjo (elektronka z zamreženo anodo!) s kvalitetnimi elektronskimi, akumulatorjem »Hoppecke« 36 ah z držajem, anodno baterijo »Zmaj« 120 Volt, prvovrstnim zvočnikom ter antenskim materijalom

za naplailo Din 300.— ter dvanaest mesečnih obrokov po Din 210.—

RADIO LJUBLJANA

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 5.

Zadnje razprave pred malim senatom

Ljubljana, 30. decembra. Mali kazenski senat deželne sodišča je za leto zaključil svoje razprave. Včeraj je bilo 6 obtožencev obsojenih na skupno zaporno kazen 5 let in 1 mesec. Danes sta bili dve razpravi prav zanimivi.

Podjeten pustolovec

Milovan Knežević, po poklicu mesar, prvi južnjaški tip iz Plevlja, je letos septembra odslužil 18-mesečni kadrski rok v Skofiji Loki. Naše kraje je tako vzljudil, da se ni hotel vrniti domov, marveč je sklenil, da bo organiziral mesarsko obrt. Od oktobra do novembra se je spustil v prav premeteno špekulacijo, s katerimi je mnogo mesarjev in drugih oseb v Ljubljani, Skofiji Loki in Kamniku oslabil za 12.000 Din.

Mnogim je pripovedoval, da zida na Križnarjevem zemljišču v Stražišču pri Kranju moderno veliko mesarjarno in da bo postal dobavitelj mesa za škofjeloško garnizijo. V spremstvu nekoga znanca se je tudi rad vozil z avtomobilom ter je samo z g. Ješetom iz Skofje Loke prevozil 332 km. Plačal mu je samo 100 Din, dočim mu je ostal dolžan 128 Din. Ješetu je pozneje sporočil po dopisnici, da za enkrat ne more dobiti denarja v banki zaradi zapore, a naj bo brez skrbi, ker mu bo vse pošteno plačal. Novembra se je pojavil v Kamniku. Tu je opazil, da manjše zneske dva gostilničarja in naposled prišel k trdnici Kregar s prošnjo, da ga pelje z avtom v Kranj, kjer ima važne trgovske posle. Sofer Heufel ga je res peljal v Kranj, a od tam v Ljubljano, ker se je izgovoril, da ni našel v Kranju nekega gospoda. Ko sta privozila do mitnice na Celovski cesti, Knežević ni imel niti 10 Din za mitnino. Dejal je soferju, naj ga kar tu počaka, skoči namreč do bližnjega prijatelja in se bosta potem dalje peljala. Sofer je mladega pustolovca čakal do 7. zvečer. Ni ga bilo...

Pred senatom je Knežević vse priznal in je bil obsojen na 8 mesecev strogega zapora ter v izpubo častnih državljanjskih pravic za 1 leto.

Požar v Bohinjski Beli

V Bohinjski Beli je 6. novembra zvečer nastal v plemniški posesti Antonije Ravnikove požar, ki je upepelil hišo z gospodarskim poslopjem vred. V nevarnosti so bila tudi sosednja poslopja. Ravnikova cent škodo.

F. I. GORIČAR, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 29

nudi največjo izbiro ravnokar izgotovljenih DAMSKIH PLAŠČEV ZA BOŽIČ

tako na pr:

iz različnih vrst modnih plišev od Din 480.— naprej, v modri, črni in drugih modnih barvah od Din 395.— naprej, zimske sportne zelo trepne in gorke od Din 280.— naprej, otroške v vseh velikostih od 2 let dalje od Din 95.— naprej. Velika izbira otroških in dekliških oblek; damske domače kakor tudi boljše obleke, bluze, krila, damske in otroške predpasnike iz lustra, klota, kretona, in bele, kakor tudi vse vrste perila itd. Ker je vsa izdelava lastna, zato samo kvalitetno blago ter cene brezkonkurenčne!

Oglejte si naše izlozbe!

15584

KULTURNI PREGLED

Spomenu astronoma dr. Kučere

V Zagrebu je umrl v torek eden najpopularnejših jugoslovenskih naravoslovec, ugledni fizik in astronom dr. Oton Kučera. Oton Kučera se je rodil 1. januarja 1857 v Petrinji. Na dunajski univerzi je študiral matematiko, fiziko in astronomijo, kot profesor je služboval dolga leta v Zagrebu in je dobil l. 1909 naslov vsučiliškega profesorja. L. 1915 je bil upokojen, a l. 1920 so ga reaktivirali. Postal je gimnazijski ravnatelj, dokler ni bil l. 1925 definitivno upokojen.

Dr. Oton Kučera je bil naš največji in obenem najpopularnejši astronom. Po njegovi zaslugi je Zagreb dobil zvezdarico, katere upravnik je bil dolga leta in ki je upravičeno bila njegov ponos. Zvezdarico je ustanovilo Ilrv. prirodoslovno društvo, najbolj delavna in zaslužna organizacija prirodoslovcv v Jugoslaviji. V tem društvu je pokojni dr. Kučera zavzemal vodilno mesto in tako tudi organizatorično prispeval k razvoju in popularizaciji prirodnih ved. Še več je prispeval s svojim spretnim peresom. Matica Hrvatska je izdala njegovo poljudno fiziko v petih debelih knjigah. Poseben uspeh zaznamuje ne astronomski del, knjiga »Naše nebo«, ki je doživela do sedaj tri izdaja. Z njo je Kučera pokazal, da ni samo temeljni poznavalec »skrajne« vede, astronomije, marveč da je tudi pesniška duša, naš Flammarion. Vrh teh knjig je spisal vrsto drugih iz raznih panov sodobnega prirodoslovja. Vsaka važnejša iznajdba ali teorija je našla v pokojnem Kučeri najboljšega popularizatorja v srbskohrvatskem jeziku. Urejal je tudi »Glasnik Ilrv.

prir. društva«, strogo znanstveni časopis za prirodne vede in pridno sodeloval v društvenem poljudnem glasilu »Priroda«. Mnogo tega je mnogo nastopal kot predavatelj. Astronomsko delo dr. Kučere je bilo priznано tudi v inozemstvu in v njegovo počastitev je zvezdarica v Heidelbergu imenovala novo odkrit planetoid št. 589 z imenom »Croatia«.

Zdaj je veliki prijatelj zvezd zapustil človeško formo in se vrnil v naravo, katero je tolikrat ljubil in proučeval. Ostal bo v blagem spominu vsem, ki so cenili njegovo osebnost in delo.

Prof. dr. Fran Ilešić o dr. Kučeri

Otone, torej Ti vendar moram pisati nekrolog!

Današnji časopisi mi poročajo, da si umrl. Mnogo vedo o Tebi povedati, zakaj mnogo si bil...

Mnogo si bil tudi za mene, največ v tistih letih pred vojno, ko smo pripravljali Jugoslavijo, med drugimi Ti v Zagrebu, jaz v Ljubljani.

Ali naj se držim kakšne kronologije, govorče o najinem skupnem delu?

Ni treba kronologije, kadar se postavlja idejni kip vsega človeka!

Kje in kdaj sva se s Kučero seznanila, ne vem.

Vem pa, da sva sodelovala v »Maticah«, v »Matici Hrvatski« in v »Matici Slovenski«. On je bil predsednik prvi (od l. 1909), drugi jaz.

Res je, da smo si iz »Matic« Slovenske« segli v roko z »Matico Hrvatsko«, še pred-

no je postal pokojni Oton predsednik »Matic« Hrvatske«, toda pred njegovim predsedništvom je bilo delo težko. Sebe ko je l. 1909 bila vržena neredna uravna režima V. Klaića in A. Radića in je v Vj. Klaićem padla tudi zastarela njegova ideologija, ko so volitve tega leta spravile na vodilno mesto »Matic« Hrvatske« ljudi z večjo umetniško kulturo, z mlajšim duhom in z bolj jugoslovensko orijentacijo, s smislom za red in točnost (dr. A. Bazala, dr. Branko, Drescher-Vodnik itd.), je naše skupno delo vzkipelo... In Kučera, takrat 53 let star, je kot novi predsednik predstavil to Matico »mladih«... Jaz sem postal član-ustanovnik »Matic« Slovenske«.

Enako sva sodelovala v profsorskih društvi, on kot predsednik »Društva hrvatskih srednjoškolskih profesorov«, jaz kot tajnik društva slovenskih profesorjev. Živo ga vidim, kako je Oton v ljubljanskem »Narodnem Domu« na naši profsorski skupščini — o Božiču, morda l. 1910 ali 1911 — vstal ter kot delegat hrvatskega društva v pozdravnem govoru govoril o etnografskem edinstvu južnih Slovanov... Nikoli mi ni bilo delo za sodelovanje v profsorskih društvi tako uspešno kakor takrat, ko sem se mogel na Kučero obratati.

In njegova roka, ki je pozdravljala nas v Ljubljani, se je bratski prošila tudi proti Beogradu, pa najsij je šlo za zveze književnih društev ali za zveze profsorskih organizacij. Kakor karlike duševne verige jugoslovenske...

V vse to delo pa je zvenela nota osebnega in rodbinskega prijateljstva. Tam v Jurjevijski ulici, pod št. 14, sem ga iskal in našel ne enkrat in bil njegov gost, on pa se ni ogibal mojega doma v Ljubljani. Nazajala mi je v rožnem razpoloženju le tista njegova srebrnoblata čaša poleg moje zlatorumenne — zakaj Oton je bil abstinent.

Ostala sva svoja mesta že davno on in jaz — jaz v Matici pač mnogo prej nego on. Vkup sva bila še na »divadelnih« svečanostih v Pragi maja meseca 1918 — Otone, hvala Ti, da si takrat vzel s seboj v Zagreb moja sedaj že pokojna hčer, ki je bila studentka zagrebške univerze!

Jugoslavija je prišla. Ne edem mojih nekdanjih znancev zagrebških je ob nje svitu karj oslepel ter dušo zaklenil pred nami, ki smo z neomajno voljo stali ob njem in izdelovali njen živni kip, kip Jugoslavije, ki nismo hoteli nazaj, nazaj od ideala svojih preteklih dni...

Kako je bilo z razvojem političnega mišljenja Otona Kučere v zadnjih letih, tega ne vem. Pred kakšnim poldrugim letom je bil zopet izvoljen za predsednika zagrebškega »Društva hrvatskih profesorov«, ki je obstajalo poleg sekcije »Jugoslovenskega profsorskega društva«. Pač zaradi odredb novega srednjoškolskega zakona, ki nekako določa, da umirovljenci ne morejo biti odborniki profsorskih organizacij — morita tudi iz drugih vzrokov — je, mislim, Kučera odločil to čast.

Najsi bo temu kakorkoli, Kučera se je z menoj tudi v teh letih prijazno pozdravil kakor nekdat. In njegov pozdrav je bil vedno neobitajno mil in topel... Bil je Oton človek kulture...

Otone, ko se vrnem v Zagreb, Te ne bom več srečaval fizičnega, ne bom videval več Tvoje na pol umetniške, na pol učeniške glave, ali duh Tvoj mi bo spremljevalec — prošim Te, ne odreči mi tega!

Nikoli nisi pozabil svojih zvezd. Ti prvi in duhovni astronom, zato si na zemlji mnogo opravil.

Ljubljana, 30. dec. 1931.

Dr. Fr. Ilešić

»Jugosloven«. Druga številka te nove revije za politična, kulturna, gospodarska in socialna vprašanja, ki je začela izhajati v redakciji dr. Fedorja Nikića v Beogradu, je priobčala med drugim članek dr. Bogumila Vošnjaka »Jugoslovenski nacionalizem in jugoslovenski agrarizem«, dalje prispevek dr. Lj. Prohaska »Psihološki sadržaj zadruštva«. Dr. Dušan Mišić piše o sodobnih problemih obrtništva, Milan Kašanin pa razvija svoje misli o edinstvu jugoslovenske književnosti. L. Curčić je prispeval članek »Srednje škole i jugoslovenska misao«, a dr. Slavko Stanić piše v zvezi s spisom Elemerja Hantosa o srednjeevropskem agrarnem vprašanju in njegovi rešitvi. Zanimivo razmišljanje o ideologiji fašizma najdeš v članku »O fašističoi Italiji«. Takoi za tem se vrsti dr. Ive Miklića pregled položaja jugoslovenske manjšine v Istri. Zanimivo je nadalje poročilo o praktičnih rezultatih druge balkanske konference, med tem ko je zoodovinar Ferdo Šišić prispeval zgodovinsko drobitnico »Nešto o imenu jugoslovenskome«. Z jugoslovensko miselnostjo šije Garašanina nas podrobneje seznanja zadnji članek. Sledijo razni pregledi, ocene in beležke, ki zaključujejo vsebinsko obilni, pestri in aktualni zvezek te nove revije. »Jugosloven« izhaja mesečno in stane na leto 10 Din. Posamezni izvidi po 8 Din se dobijo pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

O Franu Levstiku je priobčala zagrebška »Riječ« v številki z dne 23. t. m. lep članek vsučil prof. dr. Franu Ilešiću. V isti številki je R. Katalinić-Jeretov napisal simpatično vrstico o našem francoskem prijatelju Philéas »Lebegue-u«, omenjajoč zlasti njegove, Jugoslovenom posvečene pesmi v najnovejši zbirki »Triptolème éblouit«.

Enrico Mainardi, slavni italijanski želist, bo v februarju koncertiral v Beogradu in Zagrebu.

Silvestrov večer

Pričetek ob 8. zvečer.

S. K. Orlirije
v hotelu Tivoli
GODBA - PLES - BAR

Domače vesti

Imenovanje v državni službi. Ciril Jeglič iz Ljubljane je imenovan za kmetijskega svetnika pri kr. banski upravi v Zagrebu s specialnim referatom za vrtnarstvo.

Natečaj za zdravnike. Državna bolnica v Skoplju je razpisala natečaj za pomočnika vakantnega službenega mesta zdravniškega specialista za uho, grlo in nos. Prošnje se sprejemajo do 18. januarja.

Službeni list dravske banovine objavlja v 83. številki med drugim: Zakon o konvenciji o postopanju z vojnimi ujetniki; zakon o mesečnih solah; zakon o opojnih drogah; zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o lekarnah in nadzorstvu nad prometom z zdravili; zakon o izpremembi odredbe zakona o zavarovanju delavcev, kolikor se nanašajo na podporo ob poroki; razglas banke uprave glede začasnega podaljšanja sedanjih občinskih trošarin za leto 1932 ter odločbo banske uprave o ukinitvi brezplačnega drž. ambulancije za venerične bolezni v Ljubljani in v Mariboru.

Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu naznanja, da se tudi pevec tega društva na Silvestrovo ne bodo sestali, ker so nastale težave glede prireditvenih prostorov.

Himen. Na Stefanovo se je poročil v Zagrebu g. Oton Fethich-Frankheim, šolski upravitelj v Velikem Podlogu, z gđe. Anico Breznjakovo. — Poročila sta se 26. t. m. g. Gabriel Kastelic, trgovec, in gđe. Maja Matkova iz znane rodbine v Sv. Jerneju. — Čestitamo!

Zimske suknje, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12.

Velika ekskurzija v Nico in Pariz. Društvo prijateljev Francije in društvo bivših dijakov francoskih šol priredi skupno s Putnikom ob 25. januarja do 6. februarja 1932 družabno potovanje v Nico in Pariz. Zaradi udobnega potovanja se bo potovanje vedno podnevi. Prenocila bodo v Benetkah, Milanu in Marsellu, kjer bo vedno dopolnilno ogled znamenitosti mest. Potovanje je jako poceni, ker uživajo udeleženci znatne popuste po železnici in v hotelih. Odmor iz Ljubljane 26. januarja ob 9.05, povratek 5. februarja. Cena celotnega potovanja je za osebo 3975 Din. Doplačilo na II. razred stane 835 Din. Prijave sprejema do 7. januarja s Putnikom v Ljubljani, Dunajski c. 1, kjer se dobe informacije in programi.

Novi grobovi. V Kranju je včeraj umrla zadeta od srčne kapi, gospa Viktorija Kocbekova, soproga znanega, uglednega inženirja. Pogreb blagodejne gospe se bo vršil ob 15. na krajnsko mestno pokopališče, kjer bo položena v rodbinsko grobnico. — V Ljubljani je umrl mladi fotografski pomočnik g. Matko Šprajcar. Pogreb bo danes ob 16. s Tržaške ceste 14 k Sv. Križu. — V Celju, Pred grofijo, je včeraj umrl v starosti 54 let g. Karol Kolter, zasebni uradnik in poročnik v pok. Pogreb bo 1. januarja na mestno pokopališče. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Smrt v tujini. V Splitu je te dni po kratki bolezni preminila gospa Vilijemina Brunckhorstova, bibliotekarka na gljoteky Ny Carlsberg v Kodaunju. Bila je zelo izobražena žena, ki je vzorno uredila poročni listi zavod. V zadnjem času se je mučila na našem Jadranu ter je podlegla kratki bolezni. Na zadnji poti so ugledno pokopnico spremljali zastopniki splitskih kulturnih društev, med njimi tudi slovaški monsieur Bulić kot zastopnik arheološkega muzeja.

Pred poroko se je smrtno ponesrečil. V okolici Velikega Beckereka se je v torek pripetila usodna nesreča. Tridesetletnega policjskega stražnika Vaso Zebljana

je neki avto smrtno nevarno povozil, ko se je vračal od svoje neveste, s katero se je nameraval po novem letu poročiti. Ranjenca so nezvestnega prepehali v bolnico, kjer pa mu niso mogli ohraniti življenja.

Samomor mladega podnarednika. Pred kratkim je prišel na dopust k svoji sestri, ki je poročena na Bregu pri Ptuj, podnarednik Franc Hotko, ki je služil pri V. balonski četi v Nišu. V ponedeljek zvečer okrog 21. se je podal k svoji izvoljenki, kjer si je nenadoma pogoltnil kroglo iz službenega samokresa v senca. Poklicani reševalci, avto iz Ptuja ga je takoj odpeljal v javno bolnico, kjer pa je 10 minut pozneje podlegel poškodbam. Kaj je gnalo 21-letnega podnarednika v smrt, ni znano, domneva pa se, da nesrečna ljubezen.

Naša izborna VIN!

točimo čez ulico na SILVESTROVO

2. — Din ceneje

AUTOMATSKI
BUFFET

DAJ
DAM

Telefon 2308. — Aleksandrova cesta 4.

Ubežen defraudant. Zagrebška policija je izdala tirailico za blaginjsko družbo »Royal Mail Line« v Zagrebu Evgenom Hyndmanom, rodom iz Hongkonga, ki je anarhistični državljani, 40 let star ter je te dni izginil iz Zagreba. Po njegovem odhodu so skontroirali blaginjsko in se je pokazal primanjkljaj 250.000 Din. Hyndmann je pri funkcijah družbe užival veliko zapužanje.

Med pretopom s kolom v prsi. V Paradižu na cesti se je prepirala večja družba fantov. Med njimi je tudi bil Zula Anton, ki je bil posebno bojevit s kolom v roki. K skupini je pristopil Car Ivan, sin vničarja iz Paradiža, ki je začel fante miriti. Zula pa ga je pri tom tako močno udaril s kolom v prsi, da so morali Cara prepehlati v pušsko bolnico.

Obledele obleke barva v različnih barvah in plisir Jos. REICH.

Ito — zobna pasta najboljša.

Iz Ljubljane

40-letnico svojega obstoja in dela bo slavil pevski zbor Glasbene Matice s koncertom v ponedeljek ob 20. v veliki uniojski dvorani. Ravnatelj Polič, dirigent zbora, je sestavil za to priliko obširen vokalni spored z raznimi mešanimi, moškimi in ženskimi zbori, ki so bili deloma že izvajani na koncertih pevskega zbora Glasbene Matice, deloma pa se sedaj prvič javno izvajajo. Kar se starejših zborov tiče, lahko trdimo, da so spredeli v program najbolj znani pa tudi najlepši. Desetletja so bili nekateri na naših najboljših koncertnih programih ter jih je občinstvo sprejemalo vedno z velikim navdušenjem. Na programu je pa tudi nekaj del iz sedanjih literaturnih lažjega pa tudi zelo težkega značaja. Želja je, da bi spored postal nekako slika naše zborovske literature zadnjih tridesetih, štiridesetih let. Zavedamo se, da daleko ne bo popolna, saj jo je absolutno nemogoče podati v okviru enega samega koncerta, tisti predstavniki pa so brez dvoma na programu. Predprodaja vstopnic je v Matični knjižnici.

Jubilej zveste službe. Na akumulatorski postaji ljubljanskega magistrata je 30 let nepretrgano v službi g. Dragotič Pogačnik, zaveden narodnjak in navdušen Sokol, ki je svoj 30. jubilej te dni praznoval v krogu ljubljanske družine. Želimo mu še mnogo zdravja!

Idejni tečaj srednješolske mladine je bil včeraj zaključen s popolnim uspehom. Predavanja so zopet žela mnogo odobravanja. Zlasti po predavanju o ženskem vprašanju se je razvila prav živahna debata. Ko je bil spored popolnoma ob 16. izčrpan, je povzelo besedo agilni vođa starejšinske zveze »Preprodaj« tehnik Makso Megušar. Tonlo se je zahvalil predavateljem, udeležencem in posebej tudi našemu tisku. Izrazil je željo, da bodo uspehi I. idejnega tečaja kmalu vidni. SO »Preprodaj« se bo prizadevala, da ostane idejni tečaj tradicija vsakeletnih božičnih nočitev in dilaštvo se je razšlo zadovoljno, z nado na evide in prihodnjim letu.

Netoir. (Silvestrska premiera v Elitnem kinu Matič.) Nihče drugi v glavni vlogi kakor vražja Any Ondra! Ona je steber pravkar v film prestavljena pomirne Straussove opere. Težko bi moglo katero gledališče najti boljše igralce za to opereto, ki jo že poznamo. V filmski ediciji »Netoirja«, izdelani od režiserja La-mača, nastopajo poleg Any Ondrove »kanonice« Svetislav Petrovič, Hans Junkermann, Georg Alexander, Oskar Sima in še mnogi drugi odlični reprezentanti filma. Nad vsemi kraljuje seveda priljubljena Any, ki pleše, poje, se veseli, vas zabava, da je veselje! Skratka, »Netoir« je silaj na poteza filmske industrije, popularizacija nepozabne melodije dunajske glasbe Janeza Straussa. Elitni kino Matiča si je s to opereto zagotovil izvrsten silvesterski in novoletni spored.

Predavanje ameriškega žurnalista Scherera o Arizoni ozemlju Indijancev, velikem kanjonu in drugih tajnah se bo vršilo pod okriljem Slovenskega planinskega društva v soboto ob 20. v dvorani Kazine. Sedeži po 6 Din, stojšča po 3 Din se dobe v pisarni SPD v pačji Grafike na Masarykovi cesti 14-I (telefon št. 2963) in na dan predavanja ob 19. in pol dalje pri blaginjski v Kazine. Opozorjamo planince in druge ljubljansko občinstvo na to zanimivo predavne, ki nam bo odkrilo lepote pri nas malo znanih ameriških pokrajin, zlasti divjo romantično slovitega Velikega Kanjona, in nas upeljevalo v življenje tamošnjih indijanskih rodov. Predavanje bodo pojasnjevale številne skloptične slike.

Danes ob pol 15. velika premiera »Tabu«, filma ZKD v Matiči. Ime režiserja F. W. Murnau je postalo s filmi »Ob zori« in »V sedmem nebu« slavno po vsem svetu; zadnje filmsko delo tega umetnika, zvočni film »Tabu«, pa je očenčalo njegovo ime z nesmrtno slavo. »Tabu« je film

Smučarji — sportniki!

Predno se odločite za skup smuč, palice, vezi in drugih zimsko-sportnih predmetov zahtevajte brezplačni cenik od tvrdke

Joan Savnik Kranj 10

Vezi: Seidl otroške Din 70, velike Din 85, nemško streme Din 115, Alpina Din 240. Palice: leska otr. Din 35, velike Din 45, najfin. Din 55; bambus otr. Din 45, velike Din 60, najfin. Din 85. Smučarski šali Din 25, tirolski 55; Pjaka Din 24; volnene kravate Din 13, nogavice Din 26, rokavice Din 35; sarko otroške Din 85, velike, spredaj zavite Din 135. 15599

pravilne lepote z otokov Južnega morja. Daleč od današnje civilizacije žive tamošnji otočani srečno življenje, skladno z naravno lepoto, ki jih obdaja. »Tabu« je film obdovan po vsem svetu. Občinstvo in svetovni tisk sta proglasila to delo za najlepšo umetniško filmsko kamere. V krasnih prizorih nam predstavlja »Tabu« zgodbo o prepovedani ljubezni dveh mladih ljudi na otoku Bora-Bora. Čistokrvni Polinezijski ki jih pritevamo k najlepšim ljudem na svetu, izražajo v tem filmu v glavnih vlogah in napravajo s svojo naravno igro na siherne gledalca globoko, nepozaben utis. Zato je bil film »Tabu« prvovrstna senzacija vsakega velenestnega kinogledalca. Nam ga je prinesla ZKD v Elitni kino Matiči. Ni dvoma, da si ga bo ogledala vsa Ljubljana.

Československa obec v Ljubli. Sylvestr s programom a hudbo ve čtvrtke o osmih hodin večer ve Zvezd. Zveme vsehno členstvo a priznivce.

Važen sestanek Zveze naprednih jugoslovenskih akademskih starejšin bo v soboto 2. januarja ob 20 v restavraciji »Zvezde«. Prosimo za številno udeležbo.

Klub esperantistov v Ljubljani vabi vse esperantiste, da se pomočerstveno udeležijo skloptičnega predavanja g. Jos. Scherera iz Los Angelesa, ki se bo vršilo v soboto 2. januarja ob 20. v veliki dvorani Kazine.

Zupnik slovenske staro-katoliške cerkve v Ljubljani je težko bolan. Zato slovenska služba božja v kapelici na Gosposvetski cesti št. 9 izostane do preklica. Prihodnja služba božja se bo pravočasno naznanila v novinah.

Veseloigra »Svetnik« na šentjakon-skem odr. V petek 1. v soboto 2. in v nedeljo 3. januarja uprizori šentjakonski oder izvršno veseloigro »Svetnik«. Ki je doživela krasne uspehe. Kdor ljubi res izvršno veseloigro, naj poseti predstave. Vstopnice se dobe pri g. Milošu Karničniku na Starem trgu.

Nov zdravnik. Kakor razglasa zdravniška zbornica, je v imenik zdravnikov vpisan zdravnik dr. Vinko Liličar v Ljubljani.

Delavsko podporno in prosvetno društvo »Tabor« poziva članstvo, da se v ponedeljek korporativno udeleži koncerta Glasbene Matice.

Blaginjska Poštna hranilnica, podružnica v Ljubljani, bo uradovala zaradi letnega zaključka danes za stranke le do 12. opoldne.

Tečaj za strojeopise, nemško stenografijo in nemščino se bo pričel na Chri-

31. XII. SILVESTROV VEČER

»LJUBLJANSKEGA SOKOLA«

V »NARODNEM DOMU« — ZABAVEN

SPORED IN PLES. 15878

Vsi ljubitelji lepega petja POJDEMO NA

Slavčvo silvestrovanje

v Mestni dom.

SALOIGRA — ALEGORIJA — PLES

SALJIVA POŠTA!

TOČILO SE PRISTNA GRADOVA

VINA. 15893

KOŽNI SEJEM

v Ljubljani na VELESEJMU se bo vršil dne 25. januarja 1932.

Zbirajte kože divjadi in jih pošiljajte na naslov »Divja koža«, Ljubljana, vele-sejem. 15591

Matična knjigarna

LJUBLJANA — Kongresni trg

MUZIKALJE VSEH VRST

Novo leto! — Novo vino!

Pristen graščinski JERUZALEMO grofa Michelhausa dostavljamo na dom liter Din 10. — RIO, Selenburgova ulica. Telefon 28—63 15908

Večer Jadran. straže

v reviji narodnih noš 9. januarja 1932

LJUBLJANA—UNIOJSKA DVORANA

Vstop ni vezan na posebna vabila 15706

Noblesse
JUVAN
LATNIKAL
LJUBLJANA - PALAČA VIKTORIA

TO JE ZNAMKA OBLE-
KE TISTI DAM IN
GOSPODOV, KI SO
ZGLEDNO ELEGANTNI
OB NEPRETIRANIH IZDATKIH

stovnem zavodu 5. januarja ob 19. ali pol 20. Vpisovanje vsak dan. Obisk vsakomur omogočen, ker je šolnina zelo nizka.

Smučarji, Bloke vas kličejo! Ne zamudite ugodne prilike in pridite. Telefonsko vremensko poročilo z Blok zelo ugodno. Tečaj bo od 1. do vstetega 3. januarja. Najugodnejši dohod: s Pečnikarjem avtobusom skozi Velike Lašče naravnost v Novo vas, in sicer ob nedeljah in praznikih ob 8. dopoldne, ob delavnikih pa ob 15. popoldne izpred gostilne »Pri Česnovarju« poleg Dolerjskega mosta. Dohod preko Rakeke: ob 7.35 z jutranjim vlakom na Rakek, odtod ob 9.25 z avtobusom do Bloke Polce, nato 45 minut peš v Novo vas. Družba, ki bi želela potegniti se s sankami iz avtobusa z Bloke Polce v Novo vas, naj brzojavi z Rakeke postarju Lavriču v Novo vas. Za stanovanja in vse drugo je dobro preskrbljeno.

Smučarski tečaj za otroke do 12 let bo priredila Ilirija ob 3. do 10. januarja v Smučarskem domu v Planici pri Ratečah. Pred in po tečaju bo zdravniški pregled. Program vzdržanja in prostih ur je sestavljen s sodelovanjem šolske poliklinike in Higijenskega zavoda. Vsi udeleženci bodo pod nadzorstvom zaščitnih sester in popolnoma ločeni od ostalih gostov v domu. Imeli bodo posebno hrano, petkrat dnevno in znašajo stroški z vso preskrbo in instrukcijo 350 Din za osebo. Prijave je naložiti na: Janez Bitenc, oskrbnik Smučarskega doma Ilirije, Rateče-Planica.

Kip kralja Petra I. Vel. Osvoboditelja je razstavil v vogalni izložbi knjižarne Tiskovne zadruge ter predstavlja v ogledalo brušen profil slovenskega predmagistratom. Odlična steklena gravura je izlelek tvrdke Kristal d. d. v Ljubljani. Izbrusil jo je prostoročno graver imenovan tvrdke g. avrih Janez. Gravura je višek tehniške in je vredna, da si jo vsakdo ogleda.

Posnemanja vredno! Med drugimi akcijami, da se v sedanjih slojskih gospodarski krizi čim bolj ublaži težko stanje srednjih in nižjih slojev, je treba omeniti priznanja vredno prizadevanje vodstva javne kuhinje Delavske zbornice. Številni obisk gostov in sodanje cene mesa so omogočile tej prepotrebni javni instituciji znatno znižanje cen v novem letu in preprčani smo, da bodo gostje kuhinje nižjim cenam tudi v nadalje zadovoljni s prvovrstno svežo in okusno hrano.

Električna cestna železnica sporoča, da se dobe mesečni vozni listki od 1. januarja dalje pri blaginjski in novi remiz v Zgornji Šiški in električni polikliniki na Bleiweisovi cesti. Cena mesečnega vozni listka je: do 6 delnih prog za dvakratno vožnjo dnevno po 100 Din, za štirikratno po 120 Din, nad 6 delnih prog za dvakratno po 120 Din, za štirikratno pa po 150 Din. Mesečni vozni listki se izdajajo samo proti izkaznici, ki jo izda uravna električne cestne železnice v novi remiz v Zgornji Šiški proti pristojbini 5 Din. Ta izkaznica velja za dobo enega leta in more lastnik na podlagi izkaznice kupiti mesečne vozne listke v tej dobi za tekoči mesec pri eni izmed blaginjske električne cestne železnice. Brez izkaznice se vozni listki ne izdajajo.

Nočni promet električne cestne železnice bo na Silvestrov večer podaljšan do 1. ure 30 min. po polnoči. Od 22. do 1.30 ure vozi vozovi na vse strani v presledkih po pol ure.

Kje bo drevi najbolj prijetno? Ni dvoma: pri Sočanin, ki jih bo Silvester obiskal v veliki dvorani Kazine. Za njegov spored in obnovo za spored vseh gostov so že izvršene potrebne priprave. Nastopijo: Ljubljanski Zvon, solistka gđe. Mezetova in tudi Manica Komarova bo nekaj imenitnega povedala. Jstine in mijača — to bo izvršno in o čem, da bodo gostje nedvomno že zaradi tega kar radostno nasrečeno. »Soča« vabi — pojdi-mo torej drevi v Kazine!

Sokol Ljubljana IV vabi članstvo in prijatelje društva na Silvestrov večer s plesom, katerega priredi dne 31. t. m. v gostilni br. Joška Jeladina, Dolenjska c. 24. Začetek ob 8. zvečer.

Silvestrovanje Ilirijancov in prijateljev bo v obnovljenih prostorih hotela Tivoli. Posebnih vabil ni, vabljeno so vsi Ilirijanci, drukerji in kibel, vsi, ki žele preživeti par ur v veseljem in razigranem razpoloženju in neopisni zabavi. V spodnji dvorani bo sviral plesni orkester, v gornji dvorani pa bo ureden veliki plesni bar s posebno gozbo. Za jedlato in pijačo bo kar najbolje poskrbljeno. Cene bodo zelo zmerno, Ilirijanci in pristasi pridite vsi!

Emigrantska mladina bo silvestrovala v hotelu Mikli. Začetek ob 20. Nastopijo pevski, mandolinistični zbor in solisti. Sodeluje jazz. Po programu ples.

Tatvine. Posetniku in mlinarju Edvardu Mesesnelu iz Viča je nekdo ukradel iz supe 300 Din vrednih gonilnih jermen, sešit iz več delov, okrog 9 m dolg in 10 cm širok. — Avtoizvoščku Ivanu Zajcu sta bili ukradeni z avtomobila pred hišo št. 2 Med hmeljniki 2 svetlorjavi, 400 Din vredni odeji. — Marij Kregarjev na Kodeljevem je tat pončil odnesel razno sušice se perilo, vredno okrog 300 Din. — Gostilničarki Ani Videmskovi na Starem trgu je ukradel nekdo iz zoea predpasnika 2800 Din vredno zlato veržico.

Vlom v stanovanje. Te dni se je nekdo splazil v stanovanje mesarja Leopolda Severja v Trnovski ulici. Polskal je na kredenci vrečko, v kateri je našel dve srebrni uri (eno z monogramom L. S.), dalje 14 srebrnih avstrijskih kron, 8 gon-dinarjev in 5 starih petkronškov.

Pozor pred tatinskimi boravci. V gornjih prostorih hotela »Bellevue« so že nekakrat opazili neznanega mladega be-

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730
Danes slavna umetnica iz filma
»Rio Rita«
Bebe Daniels
Roman male
plesalčice
Velika ljubezen velemestne deklace
Predstave ob 4., pol 8. in 9. zvečer.
Cene 4 in 6 Din

raca, ki je na vprašanja odgovarjal, da isce neko stranko. Sobarica Ivanka pa ima z boračem slabe izkušnje, kajti za njenim hrbtom se je solazil večerj dopoldne v njeno sobo ter ji odnesel 4 m suknenege blaga, vrednega okrog 400 Din. Oškodovanka je tatvino opazila prekasno, kajti mladi, okrog 18-letni prosjak, ki ima menda pokvarjeno levo roko, jo je s plenom pravčasno odkril.

Ujel se je. V skladišče veletrgovca Ivana Bahovca na Gallusovem nabrečju se je solazil predvčeršnjim popoldne brezposeln klesarjski pomočnik, poznana ljubljanska srača, Ernest I. Skrlj se je bil z namenom, da si prisvoji kar ducat praznih vreč, a ga je slučajno opazil Bahovcov sofer. Stiral je navhanca v klet, kjer ga je zaprl in nato pozval policijo. Nestli bo tako silvestroval v zaporu.

Ob priliki otvoritve Smučarskega doma Ilirije v Planici je bil zamenjan površnik temne barve. Kdor ga je zamenjal, naj se oglasi v oglasnem oddelku »Jutrac pri g. Komariu, kjer dobi strolega nazaj.

Podaljšajte silvestrovanje hotela Tivoli ob 4. jutraj! — Bar.

Kavarna »Viadukt« do dages odprta do 4. jutraj.

Iz Celja

Shod poslanca g. Prekorška. Na praznik 6. januarja ob prišel med svoje volivce v Sv. Juriju ob juž. železnici narodni poslanec g. Ivan Prekoršek, da se porazgovori s svojimi volilci. Sestanek bo ob pol 9. jutraj v Cizljevji gostilni.

Osebnost. Iz upravnega sveta Celjske posojilnice je stopil vladni svetnik g. Emilijan Lilek, na njegovo mesto pa je stopil g. Vinko Kukovec, župan celjske okoliške občine in stavebnik na Lavi.

Sokol priredi v Celjskem domu dr. vi Silvestrov večer s telovadnimi in športnimi točkami. Posebej moramo poudariti nastop priznanega kpletista g. Danila Bučarja iz Ljubljane. Po polnočni govoru bo odprtjen občinski ples. Pričel!

Lutovo pi mak nad kupaže, ker ova s kurivom najbolj varuje!

Original Lutu pi prodaja samo
Ing. Jurij - Ljubljana - Šiška
Zeljarska ul. 4. Telefon 3252

Razstava del slikarjev Modica in Slapernika bo odprta čez novo leto v dvorani Mestne hranilnice od pol 8. do pol 13. in od pol 14. do 19.

Učiteljski upokojenci se bodo zbrali v soboto 2. januarja na Bregu v znani gostilni »Pri mostu« ob 16.

Smuški tečaj na Mozirski planini bo pod črtiljem zimsko-sportnega oddelka SPD v času od 3. do 10. januarja. Najpoznejši čas zbiranja bo 2. t. m. ob 7.47 s svinjskim vlakom.

Krajevni odbor Udruženja volnih invalidov v Celju bo imel občni zbor na praznik 6. januarja v mali dvorani Narodnega doma.

Mestni kino bo danes zaprt. Jutri se bo predvajala zvočna drama »Haj-Tange« s petjem in godbo.

Danes vsi na Silvestrov večer »Svebode« v Narodni dom!

Iz Maribora

Velika konferenca. V torek popoldne je sklicala občna pospeševalna sekcija srovskega načelstva konferenco v prostorih hotela »Orel«. Na konferenco so prišli zastopniki obrtnikov, trgovine in industrije, generalni tajnik zbornice za TOI g. Mohorčič in zastopnik mestne občine magistratni svetnik Rodšek. Na konferenci so razni vprašanja, ki se nanašajo na pospeševanje obrti v bivši mariborski oblasti. Ta vprašanja so bila po dolgoletnem prizadevanju gospodarskega predstavništva končno ugodno rešena. Obrtna pospeševalna sekcija se je v svojem delu naslanjala na zbirne sklope zbornice za TOI iz zadnjih tednov, ki so se sprejeli na prizadevanje narodnega poslanca g. Krečičja. Sprejeti sklepi so za obrtnike, trgovce in industrije izredno važnostni in bomo zaradi tega o njih še natančneje poročali.

Znižanje cen

v javni kuhinji v Mariboru. V novim letom se znižajo cene v Javni kuhinji na Slomškovem trgu št. 6, kakor sledi:

A hrana, čez teden goveje meso in v nedeljo pečenka, celodnevno le Din 8.50.

B hrana, trikrat tedensko pečenka, ostale dni govedina z dvema prikuhami ter dvakrat tedensko tudi močnata, celodnevno le Din 12.50.

C hrana, trikrat tedensko pečenka, ostale dni govedina, vsak dan močnata, ob nedeljah tudi kuretna. Prvovrstna hrana za vse sloje, stane dnevno le Din 14.—.

Pridite in poskusite! 15904

Maribor molči... dočim je Ljubljana proti deljenemu pouku že izpregovorila. Odveč bi bilo na tem mestu poudarjati, kako hudo je prizadeta srednješolska mladina z deljenim poukom, ki bo za tiste, ki se vozijo z vlaki, in teh ni malo — naravnost usoden. Učni uspehi posameznih zavodov dosedaj niso bili razveseljujoči in je verjetno, da bodo še slabši, ker bo morala mladina presedeti skoro ves dan v šoli in ji bo primikaloval čas za učenje. Ali bo Maribor v tem pogledu res močnejši?

Ljubljana bo silvestrovala na Taboru

Pred polnočjo:

Resen in zabaven program telovadbe, petja, godbe, nastop dveh zakoncev v »krizi«, dalje mnogo drugih zabavnih točk. — POLNOČNA SCENA.

Po polnoči PLES!

Začetek ob 29. uri.
Vstopnina Din 10.—

SIJAJEN VELEMESTNI KABARET

„Alga Boma“

Ogromen ansambl. Sodelujejo vsi brezposelni filmski zvezdniki in zvezdnice. Razkošna režija. Najnovejša kabaretne točke.

a— Za novo leto se bosta v gledališču uprizorili dve opereti, ki spadata vsaka med uspele operetne uprizoritve, kar jih je bilo v poslednjem času na mariborskem odru. To sta Lebarjeva melodijna »Zemlja smehljajca«, ki se bo pela ob 15. ter Abrahamova popularna »Viktorija in njen huzar«, ki se bo uprizorila kot večerna predstava. Ker bo gotovo tudi za ti dve predstavi vladalo veliko zanimanja, pripravljamo čim prejšnjo nehalno vstopnic v predprodaji. Poslednja uprizoritev Cankarjeve drame »Kralj na Betajnovcih« bo v soboto 2. januarja. Predstava bo po znižanih cenah.

a— Šolska božičnica na Pobrežju. Krajevni odbor Rdečega križa na Pobrežju je priredil skupno z učiteljskim v nedeljo 20. t. m. božičnico za šolsko mladino. Domače učiteljice so pripravile poleg čelade in par točij, za ta dan primernih pesmi tudi dve mladinski igri, med njima »Sirota Jerico«, ki sta obe nad vse pričakovane uspele. Okoli 240 revnih otrok je bilo obdarovanih z obleko, obutvijo, perilo in drugimi potrebščinami. Skupne čarke pa je bilo deležnih okrog 450 otrok. — Vsem dobrotnikom, ki so bodili z denarjem, bodili z blagom, pripomogli k tej lepoti uspehi božičnic, izkazuje odbor svojo najtoplejšo zahvalo.

a— Srčna kap je zadela 61-letno služkinjo Marjo Zorko, ki je snužila v družini Čučerjevi v Gradiški. Odšla je k svoji sorodnici na obisk, komaj pa je prestopila prag svoje hiše, se je zgrudila na tla in umrla.

a— Nesreča ne počiva. V Franzovem mlinu sta se težko ponesrečila dva delavca, ki sta po neprevidnem rabila dvigalo za prenašanje tovorov. Dvigalo je zaradi velike teže zgrmelo na tla. Oba delavca, Tafarič in Ozmeč, sta bila težko poškodovana in prepeljana v bolnišnico. V bolnišnico so pripeljali tudi ženo mizararske pomočnice Ano V. iz Milinske ulice, ki je spila večjo količino izliza.

a— Vremenske nepravilnosti. Po mitem vremenu, ki je vladalo nekaj dni, smo dobili sneg. V noči na sredo je prišlo snežiti in snežilo še ves dan, tako da ga je že več kot pol metra visoko. Potežekste ceste so postale zaradi tega za avtobusni promet neporabne. Mestno avtobusno podjetje je do nadaljnjega ukinilo avtobusni promet na vseh potežekstih progah. Podnevi so vlakci prihajali z manjšimi zamudami. Električni tok je bil na več krajih prekinjen, ker je težki južni sneg pretrgal žice. Tudi telefonski promet ni funkcioniral docela v redu. Po mestnih ulicah se je nabralo mnogo snega, tako da se se težavo vzdržuje mestni avtobusni promet.

a— Volilne imenke popravila konskripcijski urad mestnega magistrata, ki bo do nadaljnjega sprejemal stranke le v zelo nujnih primerih vsak delavnik od 11. do 12. ure.

a— Otvoritev mestne ogrevalnice. 31. t. m. bo otvorila mestna občina v Razlagovi ulici v suterenu 11. dokliške mešanske šole ogrevalnico za siromašne sloje. Mestna ogrevalnica bo odprta vsak dan od 8. do 18. V času od 8. do 9. in od 17. do 18. ure bodo revni z izkaznicami dobivali tudi brezplačno kruh in mleko.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Četrtek 31. decembra: ob 21. Trije vaški svetniki. Izven. Znižane cene.
Petek 1. januarja: ob 15. Čvrček za petjo. Znižane cene. Ob 20. Arsene Lupin. Znižane cene.
Sobota 2. januarja: Prililice in prvo nadstropje. D.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob 20.

Četrtek 31. decembra: ob pol 21. Viktorija in njen huzar. Izven. Znižane cene.
Petek 1. januarja: ob 15. Grofica Marica. Znižane cene. Ob 20. Carmen. Znižane cene.
Sobota 2. januarja: Knez Igor. A.
SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.
Začetek ob 20.15.
Petek 1. januarja: Svetnik.
Sobota 2. januarja: Svetnik.
Nedelja 3. januarja: Svetnik.

✓ Vesel večer v ljubljanski dramatični družbi. Vprizori se po znižanih cenah velezabavna veseliga iz kmečkega življenja »Trije vaški svetniki«. Opozorjamo na začetek, ki bo točno ob 21. konče pa kmalu po 23. Na novo leta dan se popoldne vprizori tridejanska komedija »Čvrček za petjo« z go. Sarričev, Vido Juvanov, Medvedovo, Miro Danilovo in go. Cesarjem, Kraljem, Skrbnikom in Gregorinom. Režija je Cirkil Debečeva. Ob 20. pa bo izvirna detektivska komedija »Arsene Lupin«. Za obe predstavi veljajo znižane dramske cene in se dobe sedeži od 8 do 26 Din. — Drama pripravila poleg nove Golieve vesele pravilice »Jurček« še Fodorjevo tridejansko veseligo »Rečna kot cerkvena miše«. Obe premieri bosta že v prvi polovici januarja.

Silvestrova v operi. Dravi točno ob 21. se ponovi po znižanih opernih cenah velezabavna opereta »Viktorija in njen huzar«. Posebnega priporočila to delo ne potrebuje, saj se je zaradi izvršne izvedbe na našem odru pri občinstvu izredno priljubilo. Ker so cene znižane, je obisk vsakomur omogočen. Sedeži od 8 do 38 Din. Ob sklepu operete bo alegorična slika: prehod iz staroga v novo leto. — Jutri bosta v operi dve predstavi: ob 15. »Grofica Marica« v isti zasedbi, kakor v nedeljo, zvečer pa večna lena opera »Carmen«. Za obe predstavi veljajo znižane operne cene.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Četrtek 31. decembra: zaprto.
Petek 1. januarja ob 15. uri: »Zemlja smehljajca«. — Ob 20.: »Viktorija in njen huzar«.
Sobota 2. januarja ob 20. uri: »Kralj na Betajnovcih«. Znižane cene. Zadnjič.

a— Smučarske tečaje v mariborski okolici priredi mariborski smučarski klub. Tečaji za začetnike bodo vsak dan po pol dneva. Točnejše informacije daje Stojev v Jurčičevi ulici 8.

a— Silvestrovanje na Pohorskih vrhovih. Mariborski smučarski klub vabi svoje člane in prijatelje, da se udeležijo silvestrovanja večera v Pohorskem domu. Skupen odhod bo 31. t. m. ob 19. izpred glavnega kolodvora do Rike z avtobusom. Na novo leto dan se prične pri Pohorskem domu letu sedemdesetih smučarjev tečaj pod strokovnim vodstvom G. Vika Forstneriča. 17. januarja bo priredil klub skupno s SK Zeleničarjem klubsko tekmo pri Ruški koči.

a— Iz bioskopov. Grajski kino: Samo danes neprekinjeno zadnjikrat Siegfried Arno v slajni burki vselega smeja »Štorklja stavlja«. Od sobote premiera najboljšega filma te sezone »Gore v planini«. V glavni vlogi Luis Trenker. Bolj za Col di Lana. — Unien: Danes, petek, zadnjič »Veseli izlet v življenje«. Feliks Bressart, Sarlota Susa. Od sobote velfilm »Ben Hur«. Ramon Novaro.

a— Zvočni kino v Studencih bo otvoril dravi v Sokolskem domu. Na sredo je tudi kabaret, balet in donski kozaki.

a— S policije. Včeraj je na Glavnem trgu nekdo detektivski uradnik sumljivo gledal. Kolosar je trdil, da mu je nekdo neko stvar dal, ki naj bi jo za vsako ceno prodal. Detektiv je moža aretiral.

Iz Kamnika

ka— Silvestrov večer pri premejenih mišah priredi v dvorani narodne čitalnice odbor plesne šole. Program je izbrin in obsega 12 točk pevskih in šaljivih nastopov. Prilite!

Iz Zagorja

a— Silvestrov večer. Zagorski Sokol bo priredil dravi ob pol 20. Silvestrovanje v veliki dvorani Sokolskega doma z izbranim ansamblom Dramatski odsek Sokola se že dolgo pripravlja z enodelankami, ki bodo primerne večeru. Zaradi gospodarske krize na opusti Sokolsko društvo obhajajo prednostno »Kerkežo«. Občni zbor Sokola bo 24. januarja ob 14.

Iz Trbovelj

a— Kino Sokol bo predvajal jutri ob 16. in 20. dva filma: »Senzacije v zraku« in »Tajinsvena vila«.

a— Silvestrov večer v Sokolskem domu bo priredil Sokol in bo s peštrnim programom prejel vse doseganje (igre, komični nastopi, alegorija). Kdor se želi od arca

GOSPODARSTVO

Gorenjsko obrtnišvo za skupno zbornico

V nedeljo 27. t. m. se je vršil na Bledu velik zbor gorenjskega obrtnišva radovoljskega sresa, ki ga je sklicala Obrtna zadruga na Bledu. Zboru je predsedoval zadrugi načelnik G. Jan, udeležili pa so se ga poleg velikega števila obrtnišva z Bleda, iz Bohinje in radovoljskega okoliša in delegatov raznih korporacij in oblasti, tudi zastopnik obrtnega oblastva G. komisar Čermak, predstavnik Zbornice za TOI gg.: Krapež, Ambrožič in dr. Pretnar; prišli pa so tudi od zadruge posebe povabljeni zagovorniki sistema ločenih zbornic gg.: Pčman, Šimenec, Pavčič in Baraga iz Ljubljane.

Za zbor je vladalo veliko zanimanje, kar priča nad 100 udeležencev, ki so popolnoma napolnili zborovalnico Sokolskega doma. Po ugodnih besedah G. zadrugnega načelnika in po pozdravu predstavnika obrtne oblasti ter delegata Zbornice za TOI, se je oglašil k besedi član obrtnega odseka Zbornice G. Ambrožič, TOI in obenem član zadruge G. Ambrožič, ki je pojasnil delo zbornice ter svoja izprijanja izvajanja zaključil s pozivom, da se obrtnišvo sočasno izreče za skupno Zbornico za TOI. Sledila sta govora gg. Šimenca in Pčmana, ki sta poudarila za ločene zbornice. Po govoru G. Pavčiča, ki je pozival z izjavo za skupno zbornico, se je oglašil k besedi G. Krapež. Med drugim je poudarjal, da ima obrtnišvo v skupni zbornici glede obrtniških stvari popolno avtonomijo in neodvisnost pri odločitvi v obrtnem odseku in da so vodilne osebnosti jugoslovenskega obrtnišva na konferenci v Brodu in Beogradu ter Zagrebu izrecno poudarjale, da bi bili tudi oni za skupne zbornice, ako bi imelo tako delavno in za obrtnišvo zavzeto zbornico, kakor je ljubljanska.

Nato je podal zbornični tainik dr. Pretnar pregled o sistemih raznih zbornic. Omenil je predpise zborničnega poslovnika, ki določa na podlagi zakonite uredbe o zbornicah, da odloča obrtnišvo o svojih stvareh v obrtnem odseku popolnoma neodvisno in brez vsakega vpliva trgovcev ali industrije. Sklepi odsekov veljajo konvencionalno. Kadar gre za skupne stvari obrtnišva, trgovstva in industrije, n. pr. carine, davke, socialno zavarovanje, promet trgovske pogodbe itd., ali če je potrebna izjava več odsekov, se o stvari razpravlja in odloča v skupni seji (plenumu). Ako bi n. pr. stališče obrtnega odseka ne prodrla, je po statutih zbornice zonet očuvana neodvisnost in avtonomija obrtnišva s tem, da se mora mnenje obrtnega odseka predložiti istočasno z mnenjem ostalih dveh odsekov neizpremenjeno na merodajna mesta. Poročal je tudi o delu in aktivnosti zbornice za obrtnišvo ter ovrzel neresnične vesti in očitke o delovanju zbornice, s katerimi skušajo omalovaževati to institucijo in propagirati sistem ločenih zbornic. Obrtnišvo ima lahko v okviru skupne zbornice enako samostojnost, kakor bi ga imelo v okviru ločene zbornice. Vzdrževalni stroški pa bi bili za ločeno zbornico tako visoki, da bi se morale v veliki meri zvišati sedanje določke, ki jih obrtnišvo plačuje, ne da bi obrtnišvo dobilo za to kaj boljšega.

K besedi se je opasal tudi G. Godec iz Bistrice, ki je svaril obrtnišvo pred razdiranjem sedanje njegove skupne zbornice, o

nasmejati, naj pride. Tudi plesalci bodo prišli na račun.

t— Božični prazniki so potekali v znamenju krize. Vse tri praznike je vladalo veliko mrtvilo. Prejšnja leta se je čulo iz vseh gostiln veselo petje, letos so bile prazne. Kriza pa se je poznala tudi doma, v družinah. Božična drevesca in obdarovanja so bila le redka. Delavske družine so porabile podpore, ki jih je razdelila TPD, za najnujnejše potrebe, za malo boljšo prehrano v praznikih, da se popolnoma ne pozabijo, nekatere pa si tudi tega niso moge privoščiti, ampak so bile vtosele, da so se vsaj enkrat po dolgem času do siteda najdele.

t— Poročil se je G. Tone Mahkovec, znani športni delavec, z gđ. Ado Režunovo, hčerko tukajšnjega uglednega trgovca G. Režuna. Madem, paru naše iskrene čestitke!

t— Pomlad v zimi. G. Luči Florenini nam je prinesel lepo cvetočo češnjo vijo. Ob božiču pač redkost.

t— Dobrodelna prireditelja. Opozorjamo povorno na veliko dobrodelno prireditev RK dne 5. januarja v Sokolskem domu s sodelovanjem godbe dravske divizije z dr. Čerinom na čelu. Čisti dobiček je namenjen prehramni rudarske dece. Zato se pričakuje čilen poset vseh slojev prebivalstva.

Iz Ptujia

a— Konzumenti električnega toka se omozanjajo, da bo Zadruga električna zračnala k tuku za december zapadlo banovinsko trošarino, in sicer za svetlobni tok 3 odst. in za toč za pogonsko silo 2 in pol odst.

a— Srečno novo leto želita vsem cenjenim gostom restavracija Joško in Anica Berčič.

Jez, stroši in mraz so preči odlaš imau Lutrvo pre!

a— Na Silvestrovem večeru Sokola, ki je združen z drugimi narodnimi društvi, bo sodeloval tudi pevski zbor Glasbene Matice. Sviral pa bo jazz-orkester (deset mož). Predkršljeno je tudi za družo zabavo. Dvorenja v Narodnem domu bo dobro zakurjena.

a— Tatvine koles so se tudi v Ptujia zelo razširile. 28. t. m. se je mudil v gostilni »Beli križ« Andrej Bac iz Nove vasi, ko pa je pustil na hodniku. Seve je izginilo. Bilo je vredno 1200 Din.

sačililovo kishno iz tar. št. 324. točka 4. uvozne carinske tarife, kadar se uvaža za izdelavo kovinskih salicikatov.

— Skupni davek na poslovni promet na rezan les. Davčni oddelek finančnega ministrstva je poslal vsem gospodarskim zbornicam v državi pojasnilo glede plačevanja skupnega davka na žagah. Po tarfni številki 106, plača od rezanega lesa na žagi skupni prometni davek proizvajalec. To velja za primer, kadar je proizvajalec na žagi ne samo lastnik žage, temveč tudi lastnik lesa, ki ga reže in stavlja v promet. V primeru, kjer lastnik žage ne reže lastnega lesa, niti ga v predelavem stanju ne stavlja v promet in zahteva le plačilo za storjeno uslugo, tedaj mora plačati le splošni prometni davek od sprejetega plačila za žaganje, dočim plača skupni davek naročitelj odnosno lastnik lesa.

— Združitev v našem pomorstvu. Pred dnevi smo poročali o pogajanjih za fuzijo treh naših paroplovnih družb, ki vršijo ves redni obalni promet. Na drugi strani pa prihaja iz Solita vest, da je bilo na zborovanju predstavnikov jugoslovenskih pomorskih podjetij središnje slovenske odnošne velike obalne plošbe sklenjeno, da se osnuje savez, ki si bo prizadeval, da bodo ta podjetja enako deležna državne subvencije, ker vršijo podobno službo kakor družbe redne obalne plošbe. Nadalje si bo savez prizadeval, da omogoči dolgoročne cene kreditne članom. V savezu bo združenih 8 naših paroplovnih podjetij, ki imajo 20 parnikov s 40.000 tonami.

Borze

30. decembra.

Na ljubljanski borzi so tečaj deviz ostali v glavnem nespremenjeni, le devize New York, Amsterdam in Trst so se za malenkost dvignile. Na zagrebškem efektinm tržišču je vojna škoda nekoliko popustila, v teku prometa pa se je zopet poravnala. Trgovala se je za kaso po 249, 250, 251 in ob zaključku prometa po 254. Nekaj prometa je bilo tudi v dolarskih paririh, in sicer v 7% Blairjem nosilju po 47,50, 48 in 48,50 ter v 8% po 55,50. V ostalem je bil zabeležen samo še zaključek v begluških obveznicah po 36.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2257,15 — 2263,99. Bruselj 783,86—786,22. Curih 1097,85 do 1101,15. London 188,93 — 196,43. New York 5609,16—5626,16. Pariz 220,75—221,41. Praga 166,87—167,37. Trst 283,41—289,41. Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžirana in kasa 249—250, 7% investicijsko posojilo 61 bl. 4% agrarne 31 bl. 6% bebluske 36—39, 7% Blair 47—47,25, 8% Blair 54—55,50, 7% Drž. hip. banka 58 bl. Blair 54—55,50. Pariz 20,1075. London 17,50. New York 512,93. Bruselj 71,40. Milan 26,05. Madrid 43,35. Amsterdam 205,60. Berlin 122. Stockholm 98. Oslo 95,50. København 97,25. Sofia 3,72. Praga 15,20. Varšava 57,50. Bukarešta 3,07.

Effeti.

Beograd. Vojna škoda 250 zaklj. 7% investicijsko 61 bl. 4% agrarne 29,50—30, 6% begluske 37 zaklj. 7% Drž. hip. banka 55 bl. Narodna banka 5000—6000. Zagreb. Amsterdam 2257,15—2263,99. Bruselj 783,86—786,22. London 188,93—196,43. Milan 283,41—289,41. New York 5609,16 do 5626,16. Pariz 220,75—221,41. Praga 166,87 do 167,37. Curih 1097,85—1101,15.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago. 30. dec. Začetni tečaj. Pšenica: za dec. 53, za mare 55,50, za maj 56,875, za julij 56,50; kornuza: za dec. 37, za mare 40,375, za maj 41,75, za julij 43,25; rž: za maj 46,75, za julij 47,25; oves: za dec. 25, za maj 26,375.

+ Winnipeg. 30. dec. Začetni tečaj: Pšenica: za dec. 59,375, za maj 63,25, za julij 63,875.

+ Novosadska blagovna borza (30. t. m.). Tendence stalna: promet 35 vagonov. Rž: baška 150—155. Oves: baški, sremski, slavonski 127,50—132,50. Kornuza: baška s kavosno garancijo 58—60; baška, sremska za januar 61—63; za mare—maj 75—77,50; sremska s kavos. garancijo 60—62; okolica Sid 63—65; sremska za mare—maj 77,50—80; baška sušena 72—74; sremska sušena 74—76; okolica Sid 76—78. Jčmen: sremski, 63/64 ke 122,50 do 127,50. Moka: baška in banatska »Ore« in »Ore« 360—380; »Ore« 340—360; »Ore« 305 do 310; »Ore« 255—265; »Ore« 150—200; »Ore« 122,50 do 127,50. Otrabi: baški in sremski 85 do 90; banatski 80—85. Fižol: baški, sremski beli brez vreč. 2%, 187,50—192,50.

+ Budimpeštanska terminska borza (30. t. m.). Tendence slabša. promet srednji. Pšenica: za mare 13,41—13,42, za maj 14,26—14,27; rž: za mare 15,24—15,26, za maj 16,15—16,18; kornuza: za maj 14,24 do 14,25.

Blejsko božičevanje

Bled, 30. decembra.

Vem, da je blejsko radoveden, kako smo preživeli. Marsiko letošnje božične praznike. Kar je po-lavljeno, imeli smo krasno sončno vreme. Tudi mraz je v toliko porustil, da sta se začela led in sneg nekoliko tati. Imeli smo čez dan cel 5 stopinj Celzija nad ničlo. Noči pa so bile precej mrzle. Na jezerski gladini je tanka ledena menica, ki na še ni pokrila vsega jezera. Kdor se je hotel za praznično smučati, je bil prisiljen po mahnuti v Bohinj, ali na v. lovski kot, kjer je smuka precej dobra, zdi pa ho snega tudi nri nas dovoli.

Hotel Tončice je dobil za praznike okrog 70 gostov, ki so večinoma iz Zagreba. Nekaj gostov se je nastanilo tudi v Parkhotelu. Nekateri so imeli s seboj lone svetle dlice, katerih pa se na Bledu vsled slabesa smuskega terena niso mogli poslužiti, zato so ga raje mahnili z avtom v Bohinj, neka-

teri pa tudi v Kranjsko goro. Zaradi de-narne krize so bile gostilne ob praznikih kaj slabo obiskane, le kino je imel precej obiskovalcev. Sokol nam je nudil na Stefanovo nekaj izrednega. Priredil je zvečer v Sokolskem domu lepo uspešno telovadno akademijo. Prav dobro so bile izvajane težke in vratolomne vaje na orodju. Zelo nas je presenetila ženska deca v belih oblekah z vajami na gredih in je bila nagajena z obilnim obdarovanjem. Nastop članic je bil prav dober. Prav lepo je izvajal moški naraščaj proste vaje za zlet v Pragi. Prav tako so vredni vse pohvale gojenke in člani. Po telovadbi se je vršila animirana zabava. Obisk je bil rekorden. Enakih prireditvev si še želimo!

DVA NOVA MODELA

Allegro

sestavljena v en aparat, kamen in usnje za brušenje. Rezila se brusijo na eno ali na dve ostrini. Omogoča se brezhibno britje

Pontiklan
Din 210.—
Črn
Din 155.—

NEVERJETNO POENOSTAVLJEN
Priprava za brušenje se obrača z bliskovito brzino, obvladajoč kamen in tudi jermen za ostrenje. Dobiva se v vseh parfumerijah, drogerijah, nožarnah in ostalih prodajalnah te stroke.

Meteor nad Lisbono

Pročjo soboto so opazili prebivalci Lizbone nad mestom ogromen meteor, ki se je videl približno eno minuto. Očividci sodijo, da je meteor padel v bližini Lizbone v morje, ker ga doživeli niso našli na kopnem.

Premija 1000 Din

International Kolster Radio Incorporation v New Yorku

nam je poverila, da oddamo v vsakem mestu v Jugoslaviji en radio aparat

(6+1 cevni aparat za električno mrežo — polnmožni sprejemalec — kakor smo ga včeraj na tem mestu opisali) kot vzorec proti odobrenju premije 1000 Din.

Priporočamo torej za vsako vas ali mesto prvi aparat proti naplailu v gotovem denarju za ceno Din 3.800.—

Kupec tega prvega aparata se samo naproša, da pokaže ta aparat drugim interesentom v dotičnem kraju in da dá o tem svoj referat.

Obvezujemo se, da vzamemo ta prvi aparat nazaj in da vrnemo vplačani znesek po odbitku stroškov za pakovanje in odpremo, ako aparat ne bi odgovarjal in ako nam aparat vrnete v petih dneh, računajoč od dneva odposiljatve, nepoškovdan in franko.

Svrha te akcije je, da se s tem odličnim aparatom občinstvo seznani v kratkem času brez stroškov za nas in brez rizika za prvega kupca v vsakem mestu.

Vsi nadaljnji interesi morejo torej ta aparat pred naročilom brez stroškov natančno upoznati in se prepricati o najvišji njegovi kvaliteti.

Nadaljnji v tem mestu privatnikom dobavljeni aparati seveda ne morejo uživati tega privilegija, ter se prodajajo izključno samo po normalni ceni Din 4.800.—

Jamčimo vendar, da so vsi pozneje kupljeni aparati ravno taki kot prvi.

Kdor se torej prvi odloči in nam s tem priporoči, da se drugi seznani s tem aparatom, nima pri tem nikakega rizika in dobi najboljši aparat posebno poceni.

Ako nam iz enega in istega kraja istočasno dospe več prvih naročil, se bo ob kontroli kraljevskega javnega notarja z žrebom odločilo prvo mesto in udeležniki bodo o rezultatu obveščeni.

Brzojavna naročila veljajo isto-tako. Z naročilom je treba vpsolati kot a conto Din 500.— ostanek se mora poravnati po povzetju.

KDOR SE NAGLO ODLOČI, IMA NAJSIGURNJEJŠI IZGLEJ.

KONRATH RADIO

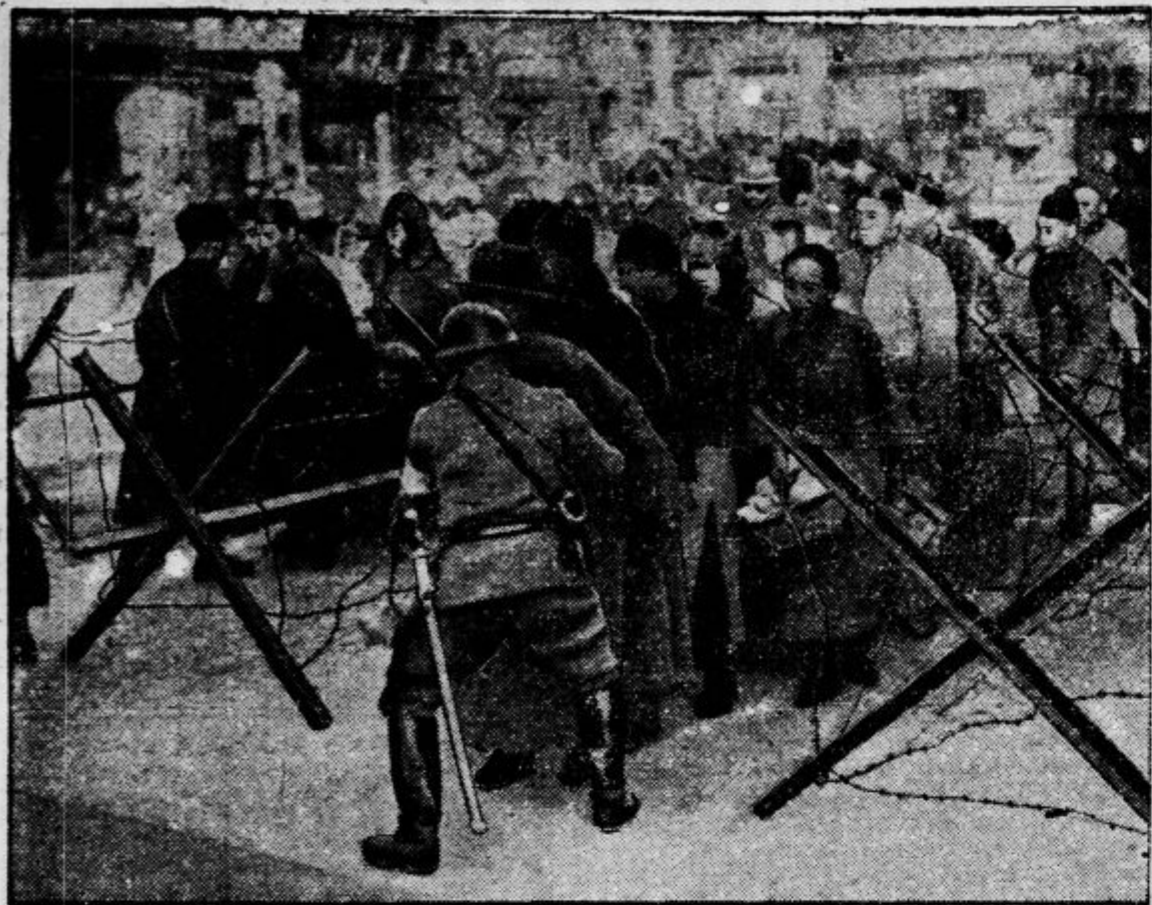
Subotica

Centralno skladišče za originalne amerikan. Kolster Radio aparate 15841

Ležite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Iz življenja in sveta

Bodeča žica obdaja Mandžurijo

Vse civilno življenje v zasedeni Mandžuriji je pod strogo vojaško diktaturo. Japonci so obdali zasedene kraje z bodečimi žicami in španskimi jezdecji ter natančno preiščejo vsakega Kitajca, ki mora po nujnih opravkih čez »mejo«

Mrtvo morje se oživlja

O Mrtvem morju pripoveduje Sven Hed-

din: »Globina pod nami prinaša smrt, ne raba ne druga žival ne more živeti v tej vodi. Izgubljam tla pod nogami in vendar se ne potopim, temveč stopam pokonci skozi vodo kakor na suhem. Samo da me takšna šetnja kmalu utruja. Hočem plavati, a noge se mi nečje držati pod vodo, temveč mahajo po zraku in gledalci na bregu se krivijo od smeha. Plavanje je mogoče samo na hrbtu in z udarci ploske roke. Med zračno in vodno temperaturo ne občutim razlike in komaj opaziš, da si v vodi, na kateri ležiš kakor na peščeni sipini ali pa v najmekkejši bati. Manjka samo podglavlja blazina. Vse telo je polno najdobjejših solnih kristalov, ki povzročajo močno srbenje. Na bregu me čaka prha sladke vode.

Osat in tamariske spremljajo stego do Mrtvega morja, ki jo tvori zmešnjava prikljanih blatnih teras, lapornih plasti in stožastih solnih tvorov, ki se od daleč vidijo kakor šatorji.

Mrtvo morje nudi podobo smrti — oziroma jo je s svojo okolico nudilo tisočletja do zadnjega časa.

Američani so 1848 poslali prvo ekspedicijsko za znanstveno proučevanje tega kosa sveta. Sledili so Nemci in Francozi. Pred nekoliko leti se je naselil tu neki Žid iz Bialystoka z nekoliko bednimi in začel pridobivati iz morja sol, ne oziraje se na strašno vročino tod okoli. Toda morje hrani ogromna bogastva in ta so začeli sedaj sistematično pridobivati. Klor, natrij, magnezij, kalij, kalcij. Palestini se tu odpira neizčrpna zlata jama. Nekoč so kopali tukaj že baker in tudi petrolej se da pridobivati. Pred te zaklade so bogovi postavili znoj — toda znoj je zadnje, za kar se človek briga, kadar gre za dobiček.

Množestveno obsevanje

Prof. Friedrich Lönne iz Gelsenkirchena je že dalj časa vršil zanimive poskuse z ultravioletnim obsevanjem in je prišel do zaključka, da vpliva to na zdrav organizem podobno kakor kakšen sportni trening. Poveča se intenzivnost zamenjave snovi, sestava krvi se izboljša in prav tako tudi mišična zmogljivost. Osebe, ki jih je obseval, so po tej proceduri isto delo opravile z bistveno manjšo porabo energije.

Ta svoja opazovanja je prof. Lönne uporabil za predlog, da bi uvedli množestveno obsevanje tistih kategorij delovnih ljudi, ki opravljajo svoje delo v neustreznih svetlobnih prilikah, n. pr. rudarji. V nekaterih nemških rudnikih nameravajo za poskus uvesti posebne svetlobne dvorane, v katerih bi se delavci »sončili« v ultravioletni luči. To seveda pod zdravniškim nadzorstvom, kajti takšno obsevanje utegne imeti tudi svoje škodljive posledice.

Srečno leto

Londonški listi poročajo, da je bilo leto 1931. kljub gospodarskim neprilikam izredno srečno v štirih ozirih. Statistika je zabeležila najmanjše dosedanje število smrtnih primerov pri decih, med odraslimi, na jetiki in pri prometnih nesrečah.

Svečan pogreb Mussolinijevega brata

Fašisti nese krsto na kolodvor. Za krsto min. predsednik Benito Mussolini (X) Zemске ostanke Mussolinijevega brata so začasno prepeljali v rojstni kraj Predappio pri Forliju, odkoder jih bodo spomladi prepeljali v Padovo k večnemu počitku

Tragična smrt svetovno znanega artista

Iz Barcelone poročajo, da se je znameniti umetnik na trapezu in posnemovalec žensk Barbette smrtno ponesrečil. Običajno se je

Levo artist v civilu, desno preoblečen v damo

produciral visoko na trapezu kot moški, na koncu pa se je priklonil občinstvu kot — dama. Ta točka je bila ena najboljših na programu mednarodnih varietejev

Barbette kot dama

Smuk!

Smučarske drese kroji po meri iz nenadkriljivega lodna najceneje tvrdka

Drago Schwab, Ljubljana

Novoletna številka

Ilustrovane tedenske revije

„Življenje in svet“

vsebuje naslednje zanimivosti:

Nikolaj Pirnat: »PORTRET« (naslovna slika)
SMRT VSEMIRSKE TOPLOTE
Dr. Pavel Breznik: MIHAJLO PUPIN (slika)
E. L. Hoess: MATERINSKI PONOS (slika)
STAR NOVOLETNI OBICAJ NA HOLANDSKEM (slika)
V VEČNEM LEDU (s slikami)
IZ MEDICINSKEGA SVETA
ŠKODLJIVOST KULTURE IN KULTURNE BOLEZNI
ZIMSKE IDILA (slika)
W. Klemm: BOX MATCH (lesorez)
I. Vrhovnik: SIMON GREGORČIČ PRIJATELJU JOSIPU IVANČIČU MODERNE BOJANICE
ŽENSKA KOT IZUMITELJICA (slika)
P. Mensted: ZIMA V GOZDU (slika)
Gustav Mayrink-R. K-1: VINO IZ ACKAZABA (z ilustracijami N. Pirnata)
M. Méheut: ZIMA V BRETAGNI (lesorez)
»PAVLIHA« (Izrezanka M. Tecklenburg)
SLEDJOVI RUSKEGA GOSPOSTVA NA ALJASKI (slika)
E. Liebermann: GRAD (slika)
VOLITVE PRED 2000 LETI (slika)
OBLIUBljena DEŽELA ZA SMUČARJE (slika)
»DEKLE Z ZMAJI« (slika)
ZNAMKE PRIPOVEDUJEJO (s sl.)
GUSTAVE LE BON +
CLOVEK IN DOM (Barve v domu, slika)
VSE MODERNO JE PRASTARO (slika)
KARIKATURE
IZVOR DAME
LONDONSKI KLUBI
HUMOR

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) Din 40.—, mesečno Din 8.—, Posamezne številke Din 2.— po vseh trafikah. — Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5.

K skrivnostnemu atentatu v Moskvi

Koki Hirota, japonski poslanik v Moskvi, s svojo družino

Pizame za nevrastenike

Pariški zdravnik za živčne bolezni dr. Toulouse zastopa načelo, da je treba melanholikom preskrbeti protitež v njih neposredni okolici. V tem pogledu je dosegljivo že lepe uspehe s stanovanjsko kulturo, in sicer s preskanjem stanovanjskih prostorov v svetlih, rožnatih in sinjih barvah in peštrih dekoracijah.

Zdaj se dr. Toulouse bavi z mišijo, kako bi oblekel ljudi, ki trpe zaradi depresije. Njegov nazor je, da je položaj teh bolnikov dokaj slinčen položaju modnih dam, ki so slabe volje samo tedaj, kadar nimajo dovolj lepih oblek. Zato bo začel slovit Poirer po njegovih načrtih izdelovati pizame, ki bodo skušale iz življenja melanholikov izločiti banalne komplekse. Te pizame bodo iz blaga, predstavljajočega plešče derise, tropске rastline in humoristične prizore iz Chaplinovih filmov. Poirerovi modni saloni so že na delu in ne bo dolgo, ko bodo takšne obleke v vseh modnih trgovinah na prodaj.

Javna jedilnica „Žedom“

na Novem trgu štev. 2
prej Turjaški trg.

Otvoritev 1. januarja 1932

Popolna prehrana. — Svobodna izbira jedil. — Cene nizke. — Domača in primorska kuhinja. — Moderni kuhinjski obrat. 15865

Bojevitost in vraže južnoafriških Zulov

Kaj jih loči od drugih zamorskih rodov

Med južnoafriškimi zamorskimi rodovi so Zuli od vselej imeli največjo vlogo. Pravijo, da niso pravi zamorci, temveč mešanec po nekem plemenu, ki je prišlo sem pred pamtvekom iz Male Azije in ki jim je zapustilo kot dedščino živinorejo, dočim

Z brutalnostjo in krvoločnostjo je iztrebil mnogo sosednih rodov in spreminil širne dežele v pušcave.

Kakor vsi zamorci, so tudi Zuli zelo vraževerni ter strahoma častijo svoje čarovnike in čarovnice. Trgovina z amuleti pri

Zuluška čarovnica pred svojo kočjo

so se domači rodovi prej bavili samo s primitivnim poljedelstvom.

Že na zunan se ločijo od drugih zamorskih rodov po svoji visoki, krepki postavi in tudi po svoji bojevitosti.

1818 je njih mladi glavar Caka uvedel v rod popolno vojaško organizacijo. Ves spodobni moški svet se je delil po vojaških edincah, ki so bile oborožene s sulicami in meči. S to vojsko si je Caka osvojil Južno Afriko do Sambezijskega jezera Viktorije.

njih močno prospeva. Živinske kuge pa »pobijajo« med drugim tako, da vtikajo v zemljo rogove, ki so napolnjeni s čarovnišnimi snovmi.

Zuli prebivajo v okroglih kočah iz suhega listja, ki jih imenujejo pontoki. V vsaki so pontoki v krogu razporejeni okoli kralja, v katerem prenočuje živina. V ostalem pa je notranost njihovih bivališč precej udobna.

Čudovite prigode iz vsega sveta

Življenje je bolj fantastično nego romani

Walter kot pestunja.

To se je zgodilo v Miami (Florida): Walter Snooks, 22letni mladenič, je bil brez dela, brezdelje pa ni bilo po njegovem okusu. Ker običajnega dela na noben način ni mogel dobiti, si je kupil lepo rdeče krilo, damske čevljičke in klubček po najnovejši modi — potem je Walter Snooks izginil. Zaman so ga iskali njegovi znanci, prijatelji in sorodniki.

»In potem se je zgodilo naslednje: Nekega dne je neka gospa Broadmanova sprejela v službo mlado, lepo pestunjo, imenovala se je Virginija Snooksova. Vse je moralo priznati, da je res lepo dekle, tovar z obroki ni znaa ravhati. Zlasti ga Broadmanova je zmagovala z glavo, kadar je videla, da prijemlje Virginija nežne stvari, kakor da so iz lesa. V njenem vedenju ji nekaj ni bilo po godu in tako je gospa stekla na policijo. Tam je inšpektorju povedala svoje pomisleke in ga pozvala, naj pride, da si ogleda njeno pestunjo.

Policijski inšpektor jo je potolažil, prišel je in videl — potem je pa gospo pozval, naj se za hip odstrani iz sobe. Ko so Virginijo policijski uradnik slekli do nagega, se je pod krilom prikazal Walter. Strogi uradnik si so nasmejali do solz, inšpektor pa je mladega moža potrepal po rami in ga vprašal:

»Kaj pa ti je šinilo v glavo?«

Walter je odgovoril grenko:

»Kot moški nisem mogel dobiti nobene službe, pa sem se preoblekel in se ponudil za pestunjo« ...

Praščiki kot denar.

Mlada dama je v Podborgu na Danskem prišla k frizerju in mu ponudila v plačilo majhnega pujska, če bi ji napravil trajne kodre.

Mlada dama dela na nekem posestvu in njena mesečna plača so trije mladi praščiki. S frizerjem sta se zmenila, da mu bo letno dala štiri praščike, on bo pa skrbel za njeno frizuro.

Ta vrsta zamenjavne trgovine je v ostalem zadnji čas na Danskem čim dalje bolj priljubljena.

Mladi samomorilec.

John Johnson šteje 13 let, oziroma je štel, kajti te dni se je prostovoljno umaknil življenju. Zakaj? Zato, ker je nogometno moštvo v soli, ki jo je posejal in h kateremu je pripadal, odločilo, da se naslednje tekme ne sme udeležiti.

Deček je tredi samomorom napisal pismo, v katerem pravi, da se sramote ne more prenesti. Ustrelil se je z lovsko puško. Stvar pa se je zgodila v Lafayetteu v unijski državi Indiani.

Človekoljubni ameriški kinematografi

10.000 kinematografskih podjetij v Združenih državah je ob božičnih praznikih sklenilo prirediti po eno predstavo v prid fondu za brezposelne. Vstopnice so prodajala ameriška dobrodela društva in računajo, da je ta prodaja vrgla približno 2 milijona dolarjev.

Afera Canella-Bruneri končana

Kasacijsko sodišče v Rimu je tik pred božičnimi prazniki izreklo zadnjo besedo v zadevi neznanca iz Colegna. Ta afera je leta in leta vznemirjala italijansko javnost. Bistvo zadeve je v tem, da je v svetovni vojni izginil profesor Canella, nakar je njegova vdova zahtevala izročitev nekega popolnoma podobnega moškega, ki je mojstrsko igral vlogo izginulega moža. Žena je prisegala, da je ta človek njen mož, dočim se je v resnici izkazalo, da je čisto navaden slepar z imenom Bruneri. Tip, ki je ušel iz kriminala. Bruneri ima svojo ženo in sina in s to ugotovitvijo je bajke o profesorju, ki so ga zaprli v blaznici, da ne bi prišel več med svojce, za zmerom konec.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Nos kot sporne jabolke.

Z nosom je svojevrstna zadeva. Neki možak je imel neverjetno dolg in kriv nos. To seveda ni bila njegova krivda, a vendar se je čutil nesrečnega in je nekega dne izjavil, svojim domačim: »Pretep me bo rešil tega zla in bom spet srečen, tako srečen, kakor sem bil le kot otrok.«

Naslednjega dne je izzval nekega znanega boksača in ga javno imenoval strahopetca. Boksač ni bil nič kaj dobro razpoložen in si je takoj slekel suknjo. Tudi mož z dolgim nosom je slekel svojo suknjo. Trenutek nato so padali težki udarci sem in tja. Po dveh trenutkih, je imel mož z dolgim nosom razbit nos. Krvi ni bilo bogve kaj, toda nos je bil — raven. Naš junak je tedaj stopil ves iz sebe od veselja k boksaču, ponudil mu je roko in dejal: »Ne morete si predstavljati, kako srečnega ste me napravili.«

Aretacija predsednika vseindskega kongresa

Pandit Nehru,

je bil aretiran v trenutku, ko je hotel obiskati zborovanje delovnega odbora vseindskega kongresa. V zadnjih dneh so angleške oblasti aretirale kakih 300 indskih agitatorjev

Pozabljen radio

Sanghajska radiopostaja (val 37 m 64 cm 20 kw) opozarja uredništvo evropskih listov in vse ljubitelje, da bi lahko izvedeli vse vojne dogodke na Daljnem vzhodu vsaj en teden, preden jih objavljajo brozjavni uradi. Sanghajski radio oddaja dnevno francoska in angleška poročila ter je prav dobro slišen v Evropi.

Iz uredniškega koša

Ljubljana. Pri neki tukajšnji družini se je mudil kot gost gospod iz okolice. Ko se je zvečer vrnil z obiska v Narodni galeriji, se je gostitelj pri njem pozanimal, da-li si je ogledal Groharjeve slike. »Groharjeve slike?« je pomislil gost. »Nu, če visijo v galeriji, potem sem jih prav gotovo videl, ker sem si ogledal vsako sliko posebe zelo natančno.«

Ribarsko. V tukajšnji knjižnici je tabla s sledečim napisom: »Pet minut pred zatvoritvijo se zatvori.«

Vsak dan ena

Prijeten večer v fakirjevem domu

Sport

Nadaljnji važni sklepi skupščine JNS

Pri novem načinu prvenstvenega tekmovalstva se je skušalo zadovoljiti tudi one klube, ki so bili zaradi liginih tekmovalnih gmo-tno in sportno oškodovani. S tem, da mora vsak klub igrati v lokalnem tekmovalju v jesenski in pomladni sezoni, se je zadovoljila ogromna večina klubov.

Na skupščini so nekateri ostro kritizirali tajniško in blagajniško poročilo, med drugimi tudi zastopnik ljubljanskega Hermes. Vendar ni mogel nihče preko dejstva, da je JNS zbral lep kapital približno pol milijona Din, kar se ni posrečilo še nobenemu od dosedanjih upravnih odborov. Poleg tega je izdal 124.000 Din osemnajstim klubom kot posojilo za zgraditev, odnosno ureditev sportnih igrišč. Med temi 18 klubi so tudi 4 klubi LNP, ki so prejeli posojilo, in sicer ASK Primorje, ZSK Hermes, SK Železničar v Mariboru in SK Amater v Trbovljah v skupnem znesku 28.000 Din. Torej tudi v tem pogledu se ne moremo pritoževati, da bi bili naši klubi zapostavljeni. Zeleti bi bilo, da bi JNS svojo akcijo s podeljevanjem posojil nadaljeval, da bi tudi ostali klubi imeli od tega koristi.

Skoda je le, da je u. o. JNS poročila prepozno razposlal poudarjenega, odnosno klubom, zaradi česar niso imeli delegati prilike, da bi jih že prej pregledali. Res pa je tudi, da je deloma temu vzrok zakasnelo odigravanje tekem za državno prvenstvo. Kljub vsemu temu pa je skupščina odobrila poročila s 314 proti 17 glasovom, torej z imponentno večino.

Glede dovoljevanja dijakom, da smejo sodelovati v sportnih društvih, se je sklenilo, da mora bodoči odbor JNS doseči primerno korekturo o tozadevnem zakonu. Enako se mora JNS potruditi, da doseže pri kompetentnih oblastvih ugodnosti na železnici za nogometaše, ki se vozijo k odigravanju tekem. Z ozirom na novo ustanovljeno ministristvo za fizično kulturo je pričakovati v obeh gorajših primerih ugodnih rezultatov.

Cim so bila izglasovana poročila upravnega in nadzornega odbora, se je skupščina prekinila ter nadaljevala popoldne ob 17. Med tem odmorom so si mnogi delegati ogledali medmestno tekmo Budimpešta : Beograd.

Kot prva točka popoldanske razprave so bile dopolnilne volitve u. o. JNS. V kandidacijskem odboru se je vlekla mučna debata predvsem zaradi sporazuma med BSK in Jugoslavijo. Hvala Bogu se je ta sporazum tudi dosegel in sestavila se je sporazumna lista z nosilcem kot bodočim predsednikom arh. Zarijo Markovićem, nadalje: II. podpredsednik Božo Todorović, III. podpredsednik Milutin Stanojlovič, tajnik za notranje posle Spasovič Dušan, I. blagajnik Krstić Rajko, II. blagajnik Radivojevič Aca, odborniki: Simonović B., Petković, dr. Juričič S. (Sarajevo), Tajsl A. (Osijek), Segedinski N. (Subotica), Milovanović G. in Krstić M. Listo je prečital član kandidacijskega odbora g. Juranč (blagajnik ZNP). Toda nekateri delegati ZNP so se uprli kandidaturi Segedinskega in namestu njega predlagali g. Marinkoviča, predsednika Sub. NP. Toda lista s Se-

gedinskim je prodira z 253 proti 164 glasovom. Postopek delegatov ZNP se je zdel čuden, še bolj pa izjava g. Juranča, da se odreče zaradi Segedinskega svojih kandidaturi v nadzornem odboru, čudna zaradi tega, ker je bil g. Juranč sam v kandidacijskem odboru, kjer je pristal na osebo g. Segedinskega.

Sledil ji predlog o odigravanju prvenstvenih tekem, o čemer smo že pisali. Takoj nato so začeli odhajati — po običaju — mnogi delegati. Število prisotnih se je čim dalje bolj krčilo, vendar so mnogi vztrajali do konca, t. j. do 3. jutraj. Debat — kolikor jih je še bilo — so šle gladko in marsikateri predlog se je le površno obravnaval. Niškemu poudarjevanju se je priznala stalnost, cetinjskemu pa se je ista podaljšala za 'eto dni. Votirala se je u. o. JNS vsota 20.000 Din, kar se sme uporabiti za posojilo, odnosno podporo šibkim klubom in poudarjevanju.

Glede pripojitve Dubrovnik in Trebinja cetinjskemu poudarjevanju je sklenila skupščina, da to reši JNS v sporazumu s prizadetimi klubi.

Značilna je bila prošnja Čakovskega Sp. kluba (Čakovec) za pripojitev k LNP. Sporazumno med LNP in ZNP je skupščina prošnjo soglasno ugodno rešila, ter spada odslej Čakovec k LNP. Torej ipak znak, da v LNP le ni tako kot bi hoteli nekateri prikazati.

Ustanovljen je tudi nov podsavez — Kragujevački — s sedežem v Kragujevcu. V tem smislu je skupščina rešila prošnjo kragujevaških klubov. Toda z neprestanim ustanavljanjem poudarjevov se bo moralo nehati! Vedno ne koristi cepljenje, posebnosti ne tam, kjer celo jakе celne komaj shajajo!

Pametno predlog ZNP v pogledu zavarovanja igralcev je skupščina predala v končno rešitev JNS ter mu stavila v to svrhu rok 3 mesecev.

Značilen je tudi sklep skupščine, storjen na predlog ZNP, da JNS ne sme v bodoče sprejeti v svoje članstvo nobenega zagrebškega in beograškega kluba, ker je v teh mestih število klubov doseglo višek. Predlog ZNP, naj JNS financira dva trenerja, po enega v Beogradu in Zagrebu, ki bi bila na razpolago vsem klubom, je skupščina odbila.

Z ogromno večino glasov je skupščina odbila predlog Zbora nogometnih sodnikov, po katerem naj bi v bodoče zbor, odnosno sekcije sodnikov delegirale sodnike za vse tekme, naj bi se ukinil odbor za kaznovanje sodnikov in naj bi se podedila sodnikom Z. N. S. popolna samostojnost. Pač pa se je ustanovilo v pravihli mesto II. blagajnika pri poudarjevanju, katerega dolžnost je, da v vseh ozihi nadomešča dosedanje poudarjevanje.

Do prihodnje redne glavne skupščine poudarjevov kooptirajo poudarjevni upravni odbori II. blagajnika ali pa ga imenujejo iz vrst svojih odbornikov.

Glede odigravanja prvenstvenih tekem rezerv v okrožju LNP bo JNS na prošnjo Hermes potom LNP vprašal za mnenje klube tega poudarjevanja. Enako bo sam JNS rešil predlog ljubljanske Ilirije glede fiksanja terminov za poudarjevanje prireditve.

Končno je še skupščina reševala nekatere personalna vprašanja, pri katerih so delegati, posebno v pogledu črtanja nekaterih sodnikov iz staleža nogometnih sodnikov, slišali marsikako pikantno dogodbico.

Smatram, da so s pričujočim avtentičnim poročilom naši klubi dovolj poučeni o poteku skupščine JNS, v naši državi največjega sportnega foruma. Želja nas vseh bodi, da bi jeni sklepi doprinesli ugodne rezultate v pokretu, ki je velikega kulturnega značaja v dobrobit nas vseh in vsega naroda.

Kuret M.

Službeno iz LNP

(Seja u. o. 16. XII.)

Prisotni gg.: Ribar, Stanko, Šetina, Kuret, Novak, Dorčec, Sevnig, Buljevič, Friedl.

Na znanje se vzame dopis št. 13 Mo Celje s prilogi, dopis SK Ilirije od 16. XII. o prijavi tekme Ilirija komb. : Hermes in dopis od 12. XII. o novem odboru (predsednik g. dr. M. Dular, gl. tajnik g. E. Betetto). Sporoča se SK Zagorje, SK Rudar (Hrastnik) in SK Domžale, da so sprejeti v članstvo JNS (služb. objave JNS v »Sportisti« od 3. XII. 1931). Določa se, da se bo odigral preostali del pokalne tekme Ilirija : Primorje 3. januarja.

Vsi sportni klubi in organizacije se opozarjajo, da morajo biti objave za jutrišnje novoletno število najkasneje danes do 15. v redakciji. Na kasneje dole objave se v nobenem primeru ne bo moglo ozirati.

Upravni odbor JNS je takole sestavljen: predsednik arh. Zarije Marković, I. podpredsednik dr. Stevan Hadži (Zagreb), II. podpredsednik Boža Todorović, III. podpredsednik Milutin Stanojlovič, tajnik za zunanje posle dr. Andrejevič, za notranje posle prof. D. Spasovič, I. blagajnik Risto Krstić, II. blagajnik Aca Radivojevič; odborniki: B. Simonović, B. Petković, dr. Šime Juričič (Sarajevo), N. Segedinski (Subotica), Ribar in kap. Vizjak (Ljubljana), Tajsl (Osijek), M. Kostić, Dj. Milovanović, dr. K. Hadži (Novi Sad), M. Pavličević, dr. M. Josipović, inž. M. Dobrić (Split), S. Trivunac (Skoplje), Podgradsky (Vel. Bečkerak). Nadzorni odbor: P. Bojič, V. Simić in M. Juranč (Zagreb).

Iz LNP. Upravni odbor LNP želi svojim klubom in vsem sportnikom veselo in srečno leto 1932!

Klubski dan Ilirije v Planici se bo vršil 10. januarja z naslednjim programom: mladinska tekma na 3 km (starta mladina do 15. leta), damska tekma na 3 km, juniorska tekma na 6 km (startajo juniorji do 18. leta), seniorska tekma na 18 km progi. Zrebanje startnih števil bo 9. januarja zvečer v domu na Slatnah. Start ob 9. dopoldne. Zmagovalci prejmejo praktična darila. Pismene prijave (tudi izven konkurence) se sprejemajo v Ljubljani v kavarni Evropa do 8. januarja zvečer, v domu pa do zrebanja.

Smučarski tečaj SK Ilirije za tekmovalce bo od 3. do 10. I. v Planici. Vodil ga bo državni prvak g. Josko Janša. Udeleženci tečaja bodo nastanjeni v smučarskem domu na Slatni, prehrana bo skupna. Stanovanje je brezplačno, za celodnevno izdatno prehrano za 8 dni, pa prispeva vsak udeleženec 110 Din. Skupni odhod iz Ljubljane je 2. I. z vlakom ob 15.30. Prijave in prispevek za hrano, naj se oddajo v zaprti kuverti, pri blagajni kavarnе Evropa na ime: Stane Oswald. Prijave se sprejemajo do 31. t. m. zvečer.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 20. zbirališče vseh nogometašev pred »Emonoc« zaradi skupnega silvestrovanja.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). V petek dopoldne ob 9. naprej strogo obvezen trening na igrišču, na kar se opozarjajo vsi igralci. Vsi točno in ob vsakem vremenu. Prireditel Silvestrova večera odpade.

SK Reka vabi članstvo, da se v čim večjem številu udeleži pogreba ustanovnega člana in večletnega odbornika tovariša Maki Spreitzerja. Zbirališče ob 3.45 pred hišo žalosti, Tržaška cesta.

Table tenis, sekcija SK Trbovlje bo priredila v nedeljo ob 14. v telovadnici mešanske šole propagandni turnir proti table tennis sekciji »Svite« iz Celja.

Vremensko poročilo iz Kranjske gore ob 30. t. m.: barometer 745, temperatura —2 C, sneži, 20 cm novega drobnega snega na podlago 20 cm.

Iz življenja na deželi

SEVNICA OB SAVI. Sokol priredi v svojem domu Silvestrov večer s komičnimi nastopi, ačogorijo in plesom. Sodeloval bo društveni orkester.

BOHINJSKA BISTRICA. Prosvetno delo Škole je bilo zadnja leta zaradi pomanjkanja odra majhno. — Društvena uprava se je dobro zavedala, da se tomu stanju vse dotle ne da odpraviti, dokler si društvo ne nabavi prepotrebne odra, kar se je tudi zgodilo. Svoj oglejni krst je prejel novi oder 8. decembra z igro »Krst Jugovičev«. V nedeljo 27. decembra pa je dramski odsek Škole uprizoril v spretni režiji br. Humra veseloigro »Nehesa na zemlji«. Vee vloge so bile upravljalstrosko podane. Občinstvo se je prav nebeško nasmejalo m ni štedilo z očičravanjem. Na Silvestrovo se nam obeta zopet lep zabaven program. Prđite!

Srečno in veselo novo leto

želim vsem gostom, prijateljem in znanecem ter se za nadaljni obisk najtopeje priporočam. Gostilničar

STONE HUČ, Glince, Tržaška cesta 10.

Halo! — Halo!

Kam pa danes?

Danes vsi na SILVESTROV VEČER v restavracijo

ZADRUŽNI DOM NA GLINCAH

Tržaška cesta 10, poleg tovarne Pekatete Tam boste najboljši postreženi s specialnimi domačimi krvavicami in pečenicami ter z drugimi raznovrstnimi jedili in pičkami.

Dosti zabave. — Polno smeha. — Do zore.

Jutri, na novega leta dan, nova senzacija!

VABLJENI VSI! PREPRIČAJTE SE!

Za obilen obisk se priporoča gostilničar

15876 TONE HUČ.

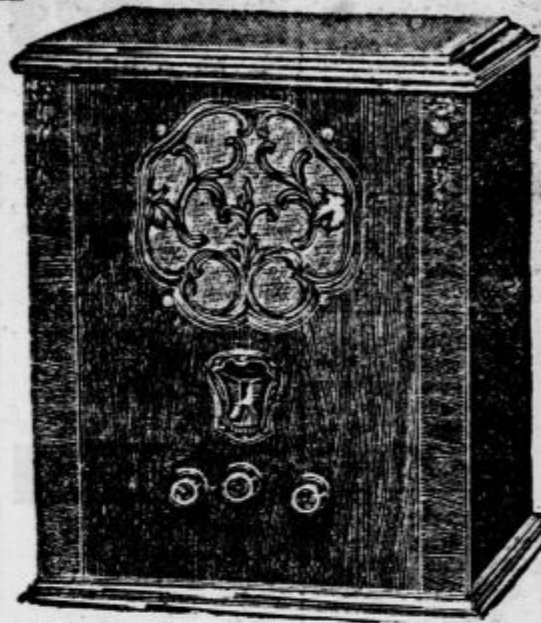
Rad.o - trgovci! Preprodajalci!

Z znano ameriansko radio-to-varno

INTERNATIONAL KOLSTER RADIO & ELECTRIC INCORPORATION NEW YORK

smo sklenili sporazum, po katerem imamo na razpolago stalno večje skladišče radio aparatov te tovarne v Subotici, tako, da smo v stanu vedno točno in v vsaki količini dobaviti.

Radi načina naše zveze s Kolsterom, potem s prihrankom na vozni pri dobavljanju večjih količin, dalje z izogibom vseh nepotrebnih stroškov in na vse zadnje s pocenjujočim vplivom stroge organizacije za prodajo smo v stanu, da dobavljamo v istini odlične aparate po izredno nizki ceni.

Radio trgovci in preprodajalci eventualno tudi posamezniki, ki se hočejo pridružiti tej prodajni organizaciji, ki dajejo prednost sigurnemu, če tudi skromnemu zaslužku v nasprotju z velikim in nesigurnim, naj se oglašijo brez odlašanja.

Vpoštev prihajajo samo resne tvrdke ali osebe, ki so si v svesti odgovornosti.

KONRATH RADIO Subotica

Glavno zastopstvo International Kolster-Radio & Incorporation New York. 15841

Edina slovenska tedenska revija »Življenje in svet«. — Posamezna številka 2. — Din.

Potrti neizmerne žalosti javljamo, da je naša srčnoljubljená soproga, mamica, omica, gospa

Viktorija Kocbekova

soproga industrijalca

danes nenadoma umrla, zadeta od srčne kapi.

K večnemu počitku jo bomo spremili v soboto, 2. januarja ob 3. uri popoldne v Kranju, kjer jo bomo položili v rodbinsko grobnico.

Sv. maša zadušnica se bo brala v župni cerkvi v Kranju.

V naših srcih bo živela večno — naj ji bo zemlja lahka!

Ljubljana, Kranj, Maribor 30. decembra 1931.

Rodbine: Kocbekove, Ing. Kilerjeva, dr. Jemčeva, Gorčeva.

